VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalainen itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 13 — Vol LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, helmik. 1 p. — Thursday, Feb. 1, 1968

Anteeksipyyntö uhkailua parempi

Pohjois-Korea vihjannut, että esittämällä anteeksipyynnön USA saisi Pueblon miehet vapaiksi — Etelä-Vietnamissa sotatila partisaanien jatkaessa operatiojaan

Seoul, Etelä-Korea. — Pohjois-Korean erään johtajan kerrotaan vihjanneen keskiviikkona, että yhdysvaltalaisen vakoilulaivan Pueblon miehistö voidaan vapauttaa, jos Yhdysvallat esittää anteeksipyynnön Pohjois-Korean aluevesirajojen rikkomisesta. Korean kriisin tuleva kehitys riippuu Yhdysvalloista, selitti k.o. johtohenkilö.

Pyongyangista, Pohjois-Koreasta tulleen radiotiedon mukaan Pohjois-Korean työläisten puolueen sihteeri Kim Kwang Hyup viittasi Pueblon ja sen 83-henkisen miehistön pidätykseen Romanian kommunistisen puolueen valtuuskunnan kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa pitämänsä puheen yhteydessä.

"Se on vääriinlaskentaa jos Yhdysvaltain imperialismi olettaa voivansa ratkaista Pueblon aluevesien rajarikkoumuksesta johtuvan selkkauksen sotilaallisilla uhkauksilla, hyökkäyssodalla tai YKn laittomilla toimenpiteillä.

"Olisi toinen juttu, jos he (yhdysvaltalaiset) yrittäisivät ratkaista kysymyksen aikaisempia menetelmiä käyttäen. Mutta he eivät pääse minnekään, jos jatkavat nykyistä linjaansa."

Kim ei sanonut mitä hän tarkoitti "aikaisemmilla menetelmillä". Mutta saatuaan Yhdysvaltain anteeksipyynnön Pohjois-Korean alueelle ajautuneen Yhdysvaltain armeijan helikopterin johdosta, sen 2-henkinen miehistö vapautettiin toukokuussa 1964. Tämä tapahtui vuoden kuluttua heidän pidätyksensä jälkeen.

Tokiossa erään Pohjois-Korean suosiollisesti suhtautuvan järjestön yhden virkailijan kerrotaan sanoneen uskovansa, että Pueblon miehistö vapautetaan jos Yhdysvallat tunnustaa loukanneensa Pohjois-Korean aluevesirajoja ja lupaa, ettei sellainen teko uusiinnu.

United Nations. — Turvallisuusneuvoston jäsenyydessä olevien Afro-Aasian viiden maan edustajat ovat antaneet ymmärtää, että he ovat valmiina ryhtymään välittäjäksi USS Pueblo-tapauksessa Yhdysvaltain ja Pohjois-Korean välillä. Tämä ehdotus on esitetty yleispiirteittäin NLn ja USAn edustajistoille Yhdysvaltain sanotaan suhtautuvan ehdotukseen torjuvasti.

Washingtonin mielestä tähän välitysehdotukseen liittyy liian paljon edustajia. USA haluaisi yhden miehen välittäjää ja pitää siihen sopivana Indonesian edustajaa.

Yksityiskeskustelujen perusteella kerrotaan Yhdysvaltain keskiviikkona suostuneen siihen, että jos Pueblon miehistö vapautetaan, niin sitten voidaan kutsua Pohjois-Korean valtuuskunta Turvallisuusneuvoston istuntoon esittämään oman mielipiteensä Pueblon pidättämisestä ja sen takaisin luovuttamisehdoista sekä Korean tilanteesta yleensä. Enemmistö Turvallisuusneuvoston jäsenistä haluaa, että Pohjois-Korean edustajat kutsutaan Turvallisuusneuvoston istuntoon.

PARTISAANIEN SUUR-OPERATIO JATKUU

Saigon. — Vietkong-partisaanit jatkavat kolmantena peräkkäisenä päivänä suuroperatiojaan eri puolilla Etelä-Vietnamia, Saigon mukaanluettuna.

Kansallisen vapautusrintaman asevoimat ajoivat eräästä Saigonin luoteisosassa olevasta esikaupungista juntan poliisit pois.

Uhkarohkeitten ja hämmästyttävän nopeitten operatioittensa avulla valtasivat partisaanit tiistaiaamuna osan Huesta, vanhasta imperiumin pääkaupungista, mikä on 400 mailin päässä Saigonista pohjoiseen. Partisaanit kontrolloivat myös toista puolta Kontumista, keski-ylätasangolla.

Kaksi rannikkokaupunkia, Nha Trang ja Qhi Nhon, joutuivat myös partisaanien hyökkäyksen kohteeksi.

Saigonin presidentti Nguyen Van Thieu julisti keskiviikkona kautta Etelä-Vietnamin sotatilan voimaan kieltäen kaikki yleiset kokoukset ja mielenosoitukset, sekä määräten baarit, yökerhot ja muut huvittelupaikat suljettaviksi

Heti puolenyön jälkeen USAn sotilaspäällystö tiedoitti, että Saigonin "tilanne on kontrollissa", mutta pian sen jälkeen partisaanit räjäyttivät kaupungin Cholon osassa voimalaitoksen, hyökkäsivät 30 minuutin väliajoin kahta Saigonin juntan poliisiasemaa vastaan. Viimeksimainittuihin operatioihin osallistui 40-50 partisaania.

Saigonissa suoritettiin useita hyökkäyksiä yhdysvaltalaisten laitoksia, myös USAn suurlähetystöä vastaan. Partisaanit pommittivat jälleen Saigonin hallituspalatsia, polttivat juntan radioaseman ja suorittivat reittauksia Saigonin poliisiasemilla.

USAn LENTOVOIMILLE $12.5 MILJ. VAHINGOT

Da Nang. — Varhain keskiviikkoaamuna suoritettu partisaanien hyökkäys Yhdysvaltain suurta sotatukiasemaa Da Nangia vastaan tuhosi yli $12.5 miljoonan arvosta lentokoneita ja surmasi tuntemattoman määrän yhdysvaltalaisia sotilaita ja muita.

Da Nangia vastaan kohdistetun 17 minuutin kestäneen hyökkäyksen avulla tuhottiin merijalkaväen viisi taisteluhävittäjäkonetta, joiden hinta on yli $2,500,000 kappale ja vaurioitivat 18 muuta lentokonetta.

Sen lisäksi tuhoutui tarvikevarastoja ja kolme moottoriajoneuvoa.

Oikeisto-keskustan kokoomushallitus tekeillä Tanskassa

Kööpenhamina. — Tanskan johtavat porvarilliset puolueet tiedoittivat keskiviikkona sopimuksesta, minkä pohjalla yritetään muodostaa oikeisto-keskustalainen hallituskokoomus. Ilmoituksen antoi Hilmar Baunsgaard josta tämän suunnitelman mukaan voi tulla Tanskan seuraava pääministeri.

USAn Pueblo oli CIAn asioilla Pohjois-Koreassa

Lontoo. — USS Pueblo osallistui kieltämättä sellaisiin CIA:n toimiin joita voidaan nimittää vihollisluonteisiksi toimiksi Pohjois-Korea vastaan, kirjoittaa englantilainen lehti New Statesman kommentoidessaan amerikkalaisen vakoilualuksen pidätystä Korean kansandemokraattisen tasavallan vesillä.

Labour-puolueen aikakauslehti Tribune toteaa Pueblon tapauksen jälkeen muistuttavan siitä, että ns. kylmä sota voi lyhyessä ajassa muuttua kuumaksi. Onko presidentti Johnson valmis selvittämään tämän sotkun neuvotteluteitse, vai joudummeko me jälleen USA:n raakuuden ja röyhkeyden todistajiksi, kysyy lehti edelleen.

Suslov Japanissa

Moskova. — Neuvostoliiton teoreettikojen valtuuskunta lähti maanantaina Mikhail Suslovin johdolla 2-viikkoiselle vierailumatkalle Japaniin, tarkoituksella päästä läheisempiin suhteisiin Japanin kommunistien kanssa. Japanin kommunistinen puolue on ollut Pekingin linjalla, mutta viime aikoina se on esittänyt eräitä mielipiteitä Kiinan kulttuurivallankumouksesta.

USA EPÄILEE ITSEKIN PUEBLO-LAUSUNTOJAAN

Diplomaatit vihjailevat nyt, että vakoilulaivatiedot eivät ehkä olekaan vedenpitäviä

United Nations. — YK:n turvallisuusneuvoston jäsenten kerrotaan selittäneen tiistai-iltana, että Pueblo-kriisin käsittelyssä on tapahtunut edistystä.

Keskusteluja on käyty lauantaista alkaen yksityisesti, eikä turvallisuusneuvoston varsinaista kokousaikaa ole vieläkään määritelty. Yhtenä kriisin hepottumisen aiheuttajana mainitaan se kun yhdysvaltalaiset diplomaatit ovat ruvenneet myöntämään, että heidän esittämänsä kanta asiasta (että Pueblo ei ollut P-Korean aluevesillä) ei loppujen lopuksikaan taida olla aivan vedenpitävä.

USA:n suurlähettiläs Arthur Goldberg ilmaisi maanantai-iltana yksityishenkilönä epäilynsä eräälle sanomalehtimiesryhmälle.

Tiistaina saatujen tietojen mukaan mr. Goldbergilta oli kysytty, että oliko Pueblo loukannut Pohjois-Korean aluevesirajoja ennen sen pidätystä. Mr. Goldberg sanoi seisovansa sen takana mitä hän sanoi turvallisuusneuvoston istunnossa perjantaina ja lisäsi, että aluksella oli määräys ettei se saa mennä 12 mailin päässä rannasta olevan aluevesirajan yli, eikä hänellä ole syytä uskoa, että Pueblo "olisi toiminut tottelemattomasti."

Mutta sitten hän lisäsi: "Minä en kerta kaikkiaan tiedä." Pueblo oli radioäänettömyydessä. Kun sille annettiin ensimmäinen korealaisten pysähtymismääräys se oli Pohjois-Korean aluevesirajojen ulkopuolella. Hän jätti täten vaikutelmaksi, että ennen kuin sille annettiin pysähtymismääräys, Pueblo oli ehkä Pohjois-Korean aluevesirajojen sisäpuolella.

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Ruskin kerrotaan ilmaisseen samantapaista epäröintiä kieltäytymällä antamasta kategorista eli ehdotonta lausuntoa siitä, että Pueblo ei ollut rikkonut Pohjois-Korean aluevesirajoja ennen kiinni joutumistaan. Hänelle esitettiin asiasta kysymys kongressin erään komitean istunnossa.

Venäläisen diplomaattien väitetään omaksuneen kannan, että kiistakysymys voidaan selvittää, jos Yhdysvallat tunnustaa syyllisyytensä (aluevesirajojen rikkomiseen). Toisaalta on luonnollisesti eroa sillä kun esitetään asiasta "epäilyjä", kuten on menetellyt mr. Goldberg, tai tunnustetaan avoimesti virhe.

Turvallisuusneuvostossa olevat Afro-Aasian maiden edustajat olivat tiistai-iltana toivorikkaita siitä että kriisi voidaan ratkaista kutsumalla Pohjois Korean edustaja Turvallisuusneuvoston kokoukseen. Neuvostojen jäsenyydessä olevien länsimaiden toimesta suoritettiin sen sijaan "välittäjäin" lähettämiset Pohjois-Koreaan.

Ennen kuin Pohjois-Korean edustajat voivat tulla turvallisuusneuvoston kokoukseen (sillä ei ole mitään edustajaa YK:ssa, Etelä-Korealla on siellä tarkkailijansa), jäsenmaiden tulee saada Yhdysvallat luopumaan kielteisestä asenteestaan. Yhdysvaltain sanotaan ilmaisseen ajatuksen, että se suostuu pidättymään Pohjois-Korean edustajain kutsun vastustamisesta vain sillä ehdolla, että Pueblo vapautetaan miehistöineen.

Afro-Aasian maiden edustajat uskovat kuitenkin, että USA tulee suostumaan vähempään.

USA PUHUU EHTOJENSA "LIEVENTÄMISESTÄ"

Esittää yhä Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamisen ehdoksi antautumista

Washington. — Yhdysvaltain ulkoministeriö, joka on aikaisemmin väittänyt, ettei Washington esitä "mitään ehtoja sodan lopettamiseksi Vietnamissa", antoi maanantaina ymmärtää, että Yhdysvallat on valmiina julistamaan voimaan Pohjois-Vietnamin pommitustauon jos Hanoi lupaa pitää sotilaalliset operatiot Etelä-Vietnamissa nykyisessä tasossa.

Ulkoministeriön toimesta selitettiin, että tällainen menettely olisi sopusoinnussa presidentti Lyndon Johnsonin syyskuun 29 pnä San Antoniossa esittämän formulan kanssa.

Tieto tästä Yhdysvaltain asenteen lieventämisestä, kuten on selitetty, nousi siitä kun uudeksi puolustusministeriksi nimitetty Clark Clifford sanoi aikaisemmin, että hallitus on valmiina hyväksymään Hanoin nykyisen sotilaallisen sekaantumisen tason — mutta ei enempää — vaihtoehtona pommituksen lopettamiselle.

"Haukkana" tunnettu mr. Clifford esitti ehtonsa senaatin ulkoasiainvaliokunnalle selittäen "otaksuvansa", että "sotilaallinen toiminta jatkuu Etelä-Vietnamissa kunnes sovitaan ampumisen lopettamisesta". Hän sanoi olettavansa myös, että "Pohjois-Vietnam tulisi kuljettamaan normaalisen määrän tavaroita, ammuksia ja miehiä" ja edelleen "minä oletan, että me tulemme (kenenkään rajoittamatta — V) ylläpitämään ja tukemaan joukkojamme sinä aikana."

Kaiken tämän jälkeen USA:n hallituksen eräitten edustajien sanotaan todenneen, että "Cliffordin esitykset eivät edusta politiikan muutosta, vaan täsmentävät San Antonion formulaa.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Britannian työväenpuolue päätti keskiviikkona äänin 122—66 pidättää 24 parlamentin jäsentä jotka tammikuun 18 pidättyivät äänestämästä luottamuslausekysymyksestä mikä esitettiin parlamentin ratkaistavaksi pääministeri Harold Wilsonin niukkuusohjelmasta. Mainitun ohjelman mukaan hallitus vähentää köyhintä väestöosaa koskevia huoltomenoja samalla kun tulee vähennettäväksi myös merentakaiset varustelumenot.

Pariisi. — Ranskan laivasto ilmoitti keskiviikkona, ettei enää ole mitään toivoa kadoksiin joutuneen sukellusveneen Minervan ja sen miehistön pelastamisesta. Mainitun sukellusveneen henkilökuntaan kuului 52 miestä. Sukellusveneen etsimistä jatketaan kuitenkin vielä. Välimeren itäosassa etsitään vielä Minervaa aikaisemmin kadonnutta israelilaista sukellusvenettä Dakaria.

Washington. — Viime vuonna tapahtunutta Apollo-koeonnettomuutta tutkinut USA:n senaatin erikoiskomitea julkaisi keskiviikkona lausunnon jonka mukaan tapaturma johtui "liikavarmuudesta" ja "omahyväisyydestä". Mainitun kokeen yhteydessä kuoli happiräjähdyksen vuoksi 3 astronauttia. Tutkijakomitea sanoo, että kukaan ei ole henkilökohtaisesti onnettomuudesta vastuussa, mutta monet ihmiset tekivät sen virheen, että he eivät huomioineet vaaratilannetta.

Vietkong-partisaanit suorittivat rohkeita yllätyshyökkäyksiä

Aiheuttivat yhdysvaltalaisille suuria omaisuusmenetyksiä Da Nangissa ja tunkeutuivat Saigonissa USAn lähetystöön

Saigon. — Vietkong-partisaanit — oikeammin Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman asevoimat tunkeutuivat maanantaina hyvin järjestetyn yhteistoimintasuunnitelman perusteella samanaikaisesti Etelä-Vietnamin kahdeksaan kaupunkiin, mukaanlukien Saigoniin ja Yhdysvaltain suureen sotatukikeskukseen Da Nangiin.

Partisaanit hyökkäsivät kaupunkeihin ja yhdysvaltalaisten sotatukiasemapaikkoihin. Yhdysvaltalaispiirien väitösten perusteella tämän operation takana oli Pohjois-Vietnamin puolustusministeri Vo Nguyen Giap, joka v. 1953 aiheutti Dien Bien Phussa suurtappion ranskalaisille. Tätä väitöstä ei ole kuitenkaan mistään vietnamilaispiireistä vahvistettu.

Yhdysvaltalaispiirien tiedonantojen mukaan partisaanien suurhyökkäyksen kohteeksi joutuivat seuraavat paikkakunnat: Da Nang, Nha Trang, Qui Nhon ja Hoi An rannikkoalueella; Pleiku, Kontum, Ban Me Thuot sekä Yhdysvaltain ja saigonilaisten asevoimien muut tukiasemakaupungit ja kauppalat keskiylätasangolla.

Etelä-Vietnamissa olevien Yhdysvaltain asevoimien komentaja William Westmoreland ilmoitti keskiviikkona, että Saigonissa oleva USAn uusi suurlähetystö, minne aikaisempien tiedonantojen mukaan "ei vihollinen voi mitenkään tunkeutua" on saatu vallatuksi takaisin. Suurlähetystön erään osan vallanneiden partisaanien sanotaan kaatuneen viimeiseen mieheen — ja ruumiita oli Saigonin tiedonannon mukaan löydetty 19.

Vietnamilaisten onnistui pitää osia USAn suurlähetystöstä hallussaan 6 tuntia. Partisaanit jatkoivat tiistaina toisena peräkkäisenä päivänä hyökkäyksiään Yhdysvaltain sekä Saigonin juntan virkapaikkarakennuksia, sotilasrakennuksia ja sotatukiasemia vastaan.

Partisaanien kerrotaan räjäyttäneen kello 3 aamulla USAn suurlähetystön seinään aukon, mistä he tunkeutuivat rakennukseen. Yhdysvaltain sotilaspoliisien antamien tietojen mukaan rakennukseen tunkeutui noin 20 vietnamilaista.

Kaksi komppaniaa USAn sotilaspoliiseja yritti päiväsaikana päästä suurlähetystötaloon, mutta heidät heitettiin sieltä takaisin. Heidän avukseen tuotiin USAn lentoteitse kuljetettavan 101. divisionan yksi komppania.

Saigonin tilanne oli taistelujen aikana sekava. Hyökkäyksen kohteeksi joutui myös Saigonin hallituksen Itsenäisyyspalatsi. Saigoniin tiistaina hyökänneen noin 50 partisaanin kerrotaan käyttäneen yhdysvaltalaisilta kaappaamiaan jeep-autoja.

Merijalkaväen suuri helikopteri joutui kranaattien ja rakettien hyökkäyksen kohteeksi Da Nangissa. Kaikkein kovimpia iskuja kerrotaan saaneen Kontum, mikä on yhdysvaltalaisjoukkojen yksi tukiasema keski-ylätasangolla.

Toisin kuin maanantaisten taistelujen yhteydessä, yhdysvaltalaisten kontrollissa olevat kaupungit ja sotatukiasemat olivat tiistaina varuillaan partisaanien torjumiseksi.

"Karanneita" vankeja onkin ehkä murhattu

Viranomaiset arvelevat Arkansasin vankihelvetissä tapetun ja haudatun ehkä 200 vankia

Cummins Prison Farm, Ark. — Osavaltion poliisit ovat täältä löytäneet hirvittävän vankien hautauspaikan, missä saattaa olla haudattuna Arkansin vankilassa murhatun ehkä 200 vangin ruumiit.

Vanki, 59-vuotias Reuben Johnson joka johti viranomaiset vankialueella olevalle hautauspaikalle, sanoi henkilökohtaisesti auttaneensa "pistoolilla tai haulikolla ammutun tai kuoliaaksi piestyn 10 tai 12 vangin ruumiin hautaamista".

Paikalta löydettiin hetimiten kolmen miehen luurangot. Yksi niistä oli päätön ja toisen luurangon pääkallo oli murskattu.

Vangit, jotka tästä hautauspaikasta ilmoittivat Arkansin vankilan uudelle johtajalle, Thomas O. Murtonille, kertoivat samalla, että vankeja on usein piesty pellolla, jos he eivät poimineet riittävästi puuvillaa.

Kauhistuneena vankilan tilanteesta Murton sanoo aikovansa erota johtajan toimesta järkensä säilyttämiseksi. Hän sanoo "eroavansa niin pian kuin löydetään joku toinen, joka on kyllin hullu tämän hirvittävän homman vastaanottamiseksi."

Kuvernööri Winthrop Rockefeller nimitti Murtonin tähän toimeen viime vuonna saatuaan poliiseilta tietoja väitetystä raakuudesta, sähkölaitteilla rääkkäämisestä ja suurimittaisesta koruptiosta vankilassa.

Arkansin vankilan lääkäri, tri. Edwin Barron Jr. sanoi että vankilasta on vuosisadan vaihtumisen jälkeen yksinkertaisesti vain hävinnyt 213 vankia, ja että vankilan hautauspaikalta voidaan löytää 100—200 ihmisen jäännökset.

Monta kadonnutta vankia sanotaan virallisesti "vankikarkureiksi", mutta vankilan ulkopuolelta ei ole heistä löytynyt merkkiäkään.

Mr. Murton sanoo tätä vankilaa "Keski-aikaiseksi" laitokseksi. "Meillä on noin 200-250 vanki-vanginvartijaa eikä yhtään siviiliä", sanoi Murton,

Vankien hoitajat antavat näille vanki-vartijoille pyssyt ja työvuoron päätyttyä aseet palautetaan. "Jos aseita tulee annettu määrä takaisin, silloin voidaan olla onnellisia tapahtumasta", selitti hän.

Kun osavaltion poliisit suorittivat v. 1966 tutkimuksen tässä vankilassa, he tiedoittivat, että vartijat ja aseistetut luotetut vangit (trustees) pahoinpitelevät ja rääkkäävät vankeja kumiletkuilla, ketjuilla, lapiolla, baseball-mailalla, kuokan varsilla, neuloilla ja pihdeillä.

Erikoisen pelätty kidutusväline oli sähkö-generaattori ja kaksi kuivaa paristoa (patteria) mitä vanginvartijat käyttivät kidutusvälineenä siten, että yksi johtolanka sidottiin vangin varpaaseen ja toinen hänen kiveksiinsä.

Tutkijapoliisien raportin mukaan vankilassa oli laajakantoista koruptiota. Vangit maksoivat satoja dollareita mielyttävistä työpaikoista ja muista etuisuuksista.

Väkijuomia ja huumausaineita on ollut helposti saatavana. Homoseksualismi rehoitti — sitä sanotaan vaaditun vartijain toimesta.

James Burton erosi osavaltion toisen vankilan, Tuckerin johtajan toimesta 1966 eli silloin kun poliisit julkaisivat tutkimuksensa tulokset (myös Tuckerista). Generaattorikidutusväline löydettiin myöhemmin hänen kotoaan.

PRES. JOHNSON ESITTI SUUREN SOTALASKUN USAn KANSALLE

Ei puhuttu enää "kyvystä taistella kahdella rintamalla", vaan korostettiin "valinnan vaikeutta" ja sanottiin, että Vietnamin sodan takia on verotaakkaa lisättävä

Washington. — Vaatien "uhrauksia ja vaikean valinnan tekoa" Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson esitti maanantaina tulevalle talousvuodelle kongressin hyväksyttäväksi maansa historian suurimman budjetin — kaikkiaan $186 miljardia. Samalla hän tiedoitt.i verokorotuksesta, jonka perusteella yhdysvaltalaisilta peritään tulevan talousvuoden aikana $10.2 miljardia enemmän kuin tänä vuonna.

"Verojen kohoaminen — ei johdu tavallisten menojen, vaan Vietnamin sotamenojen lisääntymisestä", sanoi presidentti Johnson.

Hän kehotti Yhdysvaltoja tekemään kipua aiheuttavan ja vaikean valinnan ulkomailla kommunismia vastaan käytävän sodan sekä kotirintamalla köyhyyttä, tauteja, rikoksia ja kaupunkien rappeutumista vastaan käytävän taistelun välillä.

Unhoittaen kaikessa hiljaisuudessa aikaisemmin esittämänsä väitökset, että Yhdysvallat voi tuottaa sekä voita että tykkejä, presidentti Johnson sanoi nyt, että kalliin sodan ja kotirintaman kiireellisten tehtävien kohdalta on hyväksyttävä prioriteetteja eli määritelmiä siitä, mikä on tällä hetkellä tärkeintä ja kiireellisintä. "Me emme voi tehdä kaikkea mitä haluaisimme tehdä. Siksi meidän on huolella valittava monen kilpailevan vaatimuksen väliltä resursseihimme nähden", sanoi presidentti Johnson.

Presidentti sanoi, että lähes toinen puoli eli 76 miljardia tulevan vuoden ennätyssuurista menoista (186 miljardia) menee sotatarkoituksiin ja näistä varustelumenoista yksi kolmannes eli $26 miljardia Vietnamin sotaan, ollen se $1.3 miljardia suurempi kuin se summa, mikä kuluvan tilivuoden aikana sysättiin Vietnamiin.

Presidentti Johnson varoitti, että jos kongressi ei hyväksy verojen korottamista, silloin tulevan tilivuoden "tappio on toisena peräkkäisenä vuonna lähes $20 miljardia". Verojen korottamisen jälkeen tulevan vuoden tilitappio on vielä $8 miljardia.

Kuluvan tilivuoden tappio, mikä on arviolta $19.8 miljardia on Yhdysvaltain historian suurin tappio rauhan olosuhteissa. Tätä edellinen tappioennätys rauhan oloissa tuli presidentti Eisenhowerin aikana 1959, jolloin se oli $12.4 miljardia.

Vietnamin sotaa varten on arvioitu tarvittavaksi tulevan tilivuoden aikana $25.8 miljardia. Vuodesta vuoteen 1966—69 Yhdysvalloilta menee Vietnamin sotaan kaikkiaan $75 miljardia.

Rakennusteollisuus tulee Yhdysvalloissa kärsimään varojen puutetta tulevan tilivuoden aikana. Tulevan vuoden rakennussuunnitelmiin myönnetään $1.6 miljardia vähemmän kuin myönnettiin kuluvana vuonna.

Yhdysvaltain valtiovelka tulee olemaan heinäkuun 30 pnä 1969 ns. "yhdistetyn budjetin" perusteella $387.2 miljardia.

ALAHUONE: TAPAUS PUEBLO EI SIDO CANADAA

Ottawa. — Hallitus sai maanantaina alahuoneen yleisen hyväksymisen ohjelmalle, mikä asiallisesti puhuen määrittelee, että Canadalla ei ole mitään sitoumuksia tapaus Pueblosta johtuvasta nykyisestä Korean kiistasta, mutta Canadalla on kuitenkin velvollisuus etsiä pulman ratkaisua YK:n kautta.

Alahuoneen istunnon alussa esittämänsä lausunnon yhteydessä ulkoministeri Paul Martin sanoi, että johtuen siitä kun vakoilulaiva Pueblo oli Yhdysvaltain, eikä YK:n komennuksessa, Canada ei ole mitenkään sitoutunut asiaan.

Mutta, hän lisäsi, vakoilulaivan ja sen 83-henkisen miehistön pidätys Pohjois-Korean toimesta aiheuttaa mahdollisen vaaran kansainväliselle rauhalle, ja "meillä on erikoisvelvollisuus YK:n Turvallisuusneuvoston jäsenenä tehdä kaikkemme rauhallisen ratkaisun löytämiseksi."

Mr. Martin antoi ymmärtää, että jos tilanne pahenee, hän haluaa että YK käyttää pakotteita ennen kuin se ryhtyy sotilaallisiin toimenpiteisiin vuonna 1953 allekirjoitetun välirauhasopimuksen suojaamiseksi.

Neljän oppositiopuolueen puhemiehet antoivat yleispiirteisen tukensa ulkoministeri Martinin esittämälle kannalle tästä asiasta.

Mr. Martin sanoi hyväksyvänsä Yhdysvaltain väitöksen, että vakoilulaiva Pueblo pidätettiin kansainvälisiltä vesiltä, mutta hän sanoi: "Ko. laiva oli Yhdysvaltain eikä Yhdistyneen Kansakunnat järjestön komennuksessa. Kiista on sen vuoksi perusolemukseltaan Yhdysvaltain ja Pohjois-Korean välillä. Me emme pidä sitä 1953 tehdyn Korean välirauhasopimuksen rikkomuksena. Tämän vuoksi Canada ei ole siihen asiaan sekaantunut.

NDP:n johtaja T. C. Douglas korosti puolestaan, ettei vakoilulaivan pidätys edusta v. 1953 tehdyn sopimuksen loukkaamista.

"Minun mielestäni meidän tulee nähdä tämä selkkaus yhtyneenä kylmään sotaan ja laivojen ja lentokoneiden vakoilutoimenpiteiden aiheuttamaan pitkään selkkaussarjaan."

Mr. Douglas ilmaisi huolestuneisuutensa siitä kun eräät yhdysvaltalaiset kongressin johtomiehet ovat vaatineet ydinaseiden käyttöä Koreassa.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Tet-taukosopimuksen rikkomisesta

Saigonista saapuneiden uutistietojen mukaan, jotka on luonnollisesti väritetty yhdysvaltalaispiirien toimesta mahdollisimman edullisiksi USA:n kannalta katsoen, vietnamilaiset isänmaanystävät järjestivät tiistaina ja keskiviikkona laajakantoisia hyökkäyksiä Etelä-Vietnamissa olevia yhdysvaltalaisten tuki- ja toimintapaikkoja sekä Saigonin juntan virkapaikkoja vastaan.

Kaiken kaikkiaan kerrotaan Etelä-Vietnamin Kansallisen vapautusrintaman asevoimien ja partisaanien tunkeutuneen yhdeksään yhdysvaltalaisten kontrolloimaan kauppalaan ja kaupunkiin kaapaten osittain rohkean operationsa perusteella kontrolliinsa Saigonin kaupungissa olevan Yhdysvaltain uuden ja suuren suurlähetystörakennuksen, minkä piti aikaisempien selostusten mukaan oleman sellaisen laitoksen, että sille eivät vietnamilaiset isänmaanystävät voi mitään.

Tässä yhteydessä meitä kiinnostaa kuitenkin partisaanien rohkeita ja ilmeisesti hyvin onnistuneita sotilasoperaatioita enemmän se, miksi Vietnamin uudenvuoden, eli Tet-juhlan vietto sai tällaisen käänteen?

Ilman muuta on tietenkin selvää, että yhdysvaltalaisten hyökkääjien toimesta yritetään syyttää vietnamilaisia taistelutatuko-suunitelmien rikkomisesta.

Tosiasia kuitenkin on, että Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama suositteli paljon pitempää taistelutaukoa Tet-juhlan kunniaksi, mihin amerikkalaiset liittolaisineen lopulta katsoivat pakoitetuksi suostua.

Toinen tosiasia on, että annettu taistelutaukolupaus rikottiin Yhdysvaltain ja sen kumppanien toimesta. Vedoten siihen, että sen sotatukiasema Khe Sanh on Etelä-Vietnamin pohjoisosassa "vaarassa", Saigonista tiedoitettiin jo maanantaina, että taistelutaukolupaus Tet-juhlan kunniaksi on peruutettu Etelä-Vietnamin viidessä maakunnassa, ja että Yhdysvallat tulee taukolupauksesta huolimatta pommittamaan Pohjois-Vietnamin eteläisiä osia.

Kuvaavaa tässä yhteydessä on, että Saigonin hallituksen tiedonannon asiasta luki eli esitti sanomalehtien kirjeenvaihtajille Yhdysvaltain sikäläisen suurlähetystön eräs puhemies. Kaiken lisäksi AP-Reuter tiedonannossa kerrottiin, että kun mainitulta yhdysvaltalaiselta puhemiehiltä tiedusteltiin, kuka on todellinen alkuunpanija taistelutauko-peruutuksen antamiseksi Etelä-Vietnamin pohjoisosassa, hän oli vastannut ::Minä en olisi lainkaan hämmästynyt" vaikka alkuunpanija olisi Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien komentaja, kenraali William C. Westmoreland. Tässä kulutiin epäilemättä totuus "suoraan hevosen suusta", kuten sanotaan.

Mitä taas tulee niihin "perusteluihin", että USA peruutti taistelutaukolupauksensa sen vuoksi kun vietnamilaisia isänmaanpuolustajia — ja pohjoisvietnamilaisia asevoimia, kuten Washington väittää — oli keskitetty demilitarisoidun rajan lähelle niin paljon, että amerikkalaisten sotatukiasema Khe Sanh joutui vaaranalaiseen tilanteeseen, niin samalla kertaa voidaan pitää ilman muuta selvänä, että Tet-juhlan taistelutauon alkaessa oli varmaan monta Vietkong-partisaanien asemapaikkaa hyvinkin vaarallisessa tilanteessa. Kaiken ymmärryksen ulkopuolella on siis amerikkalaisten väistös että Tet-juhlan kunniaksi annettu taistelutaukolupaus oli rikottava muka hyökkääjän hallussa olevan jonkun seudun vaaratilanteen johdosta. Viimeksikuluneitten päivien tapahtumat — Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman asevoimien voimakkaat hyökkäykset jopa Saigonin kaupungissa olevia hyökkääjän tukiasemia vastaan, on selvä ja kumoamaton todistus siitä, että Khe Sanh ei suinkaan ollut ainoa vaaravyöhykkeessä oleva sotatukiasema.

Yhtä valheellinen on yhdysvaltalaisten väitös, että taistelutaukolupauksen rikkomisen toisena syynä oli muka se, että Etelä-Vietnamin viidessä maakunnassa oli vietnamilaisten toimesta keskitetty sotilaita ja sotatarpeita uusia sotatoimia varten. Mutta eihän taistelutauon järjestämisen yhteydessä oltu puhuttu mitään siitä, ettei asevoimia ja -tarpeita voida kuljettaa, varsinkin kun se väitetään Pohjois-Vietnamin kohdalta tapahtuneen jo ennen Tet-juhlan alkua. Varmaa myös on, että Yhdysvaltain toimesta on kuljetettu ja keskitetty sekä sotavoimia että -tarpeita ainakin yhtä paljon kuin vietnamilaisten isänmaanpuolustajienkin toimesta.

Katsottakoon siis tätä kysymystä miltä puolelta tahansa, ilman muuta on selvää, että Yhdysvaltain ja sen kumppanien toimesta rikottiin Tet-juhlan kunniaksi suunniteltua taistelutauko jo ennen sen alkamista.

Entäs nyt?

Itä-Saksan — Saksan demokraattisen tasavallan — viranomaisten toimesta on esitetty useita syytöksiä ja vissejä asiakirjoja näiden syytösten katteeksi, että Länsi-Saksan nykyinen presidentti Heinrich Luebke oli Hitlerin aikana huomatussa asemassa ollut natsi.

Viimeksikuluneen kahden vuoden aikana on Itä-Berliinissä esitetty kolme kertaa länsimaisten journalistien nähtäväksi vissejä asiakirjoja herr Luebken natsikauden aikaisista edesottamisista. Länsi-Saksan, eli Saksan liittotasavallan sisäministeriö on kuitenkin väittänyt, että herr Luebken nimikirjoitukset ko. asiakirjoissa ovat muka "väärennettyjä"

Nyt kuitenkin tiedoitettiin alkuviikolla Hampurista, Länsi-Saksasta, että eräs yhdysvaltalainen käsialan erikoistuntija on todennut, jotta natsien keskitysleirien rakennussuunnitelmien allekirjoitukset ovat Heinrich Luebken käsialalla kirjoitetut. Tällaisen tiedon julkaisi viime sunnuntaina kuvalehti Stern.

Mainittu julkaisu sanoo, että nämä Itä-Saksan asiakirjat oli annettu yhdysvaltalaisen J. Howard Haringin tutkittavaksi. Tämä käsialan erikoistuntija tuli tutkimustensa perusteella siihen tulokseen, että keskitysleirien piirustusten allekirjoittajana oli arkkitehti Heinrich Luebke, joka oli siihen aikaan Ing.-Buero Schlemp liikkeen palveluksessa.

Mielenkiintoista on nähdä ja kuulla mitä Bonn sanoo nyt tästä asiasta?

Erkki Salomaa:

PUNAISTEN JA VALKOISTEN TAVOITTEET LUOKKASODASSA

Vuoden 1918 työväen vallankumouksesta on kulunut 50 vuotta. Siksi siihen johtanutta kehitystä, punaisten vallankäyttöä ja sotatapahtumia kaikkine seurausilmiöineen voidaan tarkastella laajemmasta historiallisesta perspektiivistä. Kummankin voimaryhmän, punaisten ja valkoisten tavoitteet tulevat selvästi ja sitovasti esille lukemattomista asiakirjoista sekä sen kauden painettuna aikakirjoihin jääneistä asioista.

Suomen valtiollinen itsenäisyys toteutui vuonna 1917. Siitä ei ollut kysymys vuoden 1918 aseellisessa yhteenotossa. Niin voimaperäisesti kuin vapaussotamyyttiä yritetäänkin ylläpitää ei voida estää sen luhistumista omaan mahdottomuuteensa. Valkoisten, Svinhufvudin hallituksen tavoitteena oli läheisesti Saksaan liittyvän valtion rakentaminen. Sen oikeus- ja yhteiskuntajärjestys oli panssaroitava sellaiseksi, että sosialisteilla ei olisi ollut minkäänlaisia mahdollisuuksia nousta rauhanomaista tietä valtaan. Tämä totuus tulee esiin monessa eri yhteydessä. Toistuvat neuvottelut ja niissä esillä olleet avomieliset suunnitelmat on ikuistettu aikakirjoihin.

PORVARISTON PELKO

Kesän 1917 valtalakikeskustelu oli paljastava. Niinpä maan tunnetuimpiin valtio-oppineisiin kuuluvat vapaaherra R. A. Wrede painotti kirjasessaan itsenäisyyskysymys ja Suomen eduskunta, miten Suomen kansa kyllä pystyisi kantamaan vapautensa. Se ei kuitenkaan voi tapahtua sosialistien johdolla. "Jos valtiovalta eri haaroineen kokonaisuudessaan keskittyisi eduskuntaan ja sosialistit siinä säilyttäisivät vallitsevan asemansa, ja jos he lisäksi äärimmäisyyteen menevällä kunnallisen edustuksen kansanvaltaistamisella saisivat myös kuntien tai niiden enemmistön hallitusohjat käsiinsä, niin he tulisivat kaikkivaltiaiksi Suomessa ja saattaisivat muovata yhteiskunnan omien ihanteidensä mukaan sekä myös hallita sen taloudellisia varoja."

Lokakuun vallankumouksen jälkeen kun suomalaisella porvaristolla ei enää ollut tukea Venäjästä, se tunsi työväenliikkeen entistä suurempana vaarana. Yhä ainakin ulospäin voimansa tunnossa oleva keisarillinen ja militaristinen Saksa esitti silloin sellaisen Euroopan suurtarmin osaa, johon turvauduttiin edistyksellisiä liikkeitä takaisin lyötäessä. Asehankinnat Saksasta, saksalaisten maihinnousun kiirehtiminen ja suojeluskuntien julistaminen hallituksen joukoiksi tammikuun alkupuolella, kuvastivat tilanteen kärjistymistä. Suunnitelmat Pohjanmaan käyttämisestä tukialueena, valkoisten esikunnan muodostaminen, Mannerheimin asettaminen sen johtoon sekä päätös itse sotatoimien aloittamisesta, tapahtuivat kaikki ennen kuin valkoisilla oli tietoja työväen vallankumouksesta.

VALKOISTEN TAVOITTEET

Sodan tavoitteita kuvastaa osaltaan Mannerheimin antama julistus Venäjän urhoollisille sotilaille, jossa sanottiin: "Minun päällikkyyteni alaiset itsenäisen Suomen talonpoikaisjoukot eivät sodi Venäjää vastaan, vaan ovat nousseet suojelemaan vapautta ja laillista hallitusta sekä säälimättä kukistamaan niitä huligaani- ja rosvojoukkoja, jotka julkisesti uhkaavat maan laillista järjestystä ja omaisuutta." Minkäänlaista sodanjulistusta neuvostovaltiolle ei annettu. Sotakuukausina ja sen jälkeenkin puhuttiin vain kapinan ja kapinallisten kukistamisesta.

Kun vasemmistolaisen työväenliikkeen keskuudessa menneinä vuosikymmeninä kritikoitiin vuoden 1918 tapauksia, tuotiin esiin, että Suomen työväenliike ajautui vallankumoukseen. Vaikki välittömästi vallankumouksen jälkeen suoritetuissa arvioissa on paljon sellaista, joka myöhempien vuosikymmenien näkökulmasta ei ole aina paikalleen osunutta, niin kuitenkin edellä mainittu perusarvio pitää paikkansa. Työväen liike joutui suorittamaan valinnan pakkotilanteessa. Valkoiset olivat hyökkäysasemissa. Edellä oli joko ehdoitta antautuminen, alistuminen punaisten kaartien aseistariisumiseen ja porvariston diktatuuriin tai vallanotto.

Luonnollisesti Suomen vallankumouksella oli kansainvälinen tausta. Lokakuun suuri sosialistinen vallankumous ja eri puolilla maailmaa alkaneet työläisten liikehtimiset innoittivat myös Suomen työväenliikettä. Ensimmäinen maailmansota oli päättymisvaiheessaan. Uskottiin, että lokakuun vallankumousta seuraa välittömästi vastaavia kansannousuja eri puolilla maailmaa, niin että työväenliikkeen tavoite, sosialistinen yhteiskunta, toteutuu kaikkialla lyhyen ajanjakson kuluessa.

PUNAISTEN TAVOITTEET

Punaisilla oli tavoitteena sosialistinen Suomi. Monet Kansanvaltuuskunnan julkilausumat ja toimenpiteet kuvastavat, millaiseksi tätä yhteiskuntaa kaavailtiin. Pankkipääoman alistaminen yhteiskunnan valvontaan, torpparivapaus, päätökset asteittain toteutettavasta sosialisoimisesta, kuvastavat Kansanvaltuuskunnan ajatuksia. Vuoden 1918 vallankumoukselliset halusivat rakentaa suvereenisen, itsenäisen, kansan hallitseman valtion. Se kuvastuu mm. Kansanvaltuuskunnan ja neuvostohallituksen tekemästä valtiosopimuksesta, joka oli laatuaan, kuten Lenin totesi, ensimmäinen kahden työväen hallitseman valtion välillä tehty sopimus.

TYÖVÄEN TAPPIO JA UUSI NOUSU

Porvarillinen kaikkea muuta kuin tieteellinen historiankirjoitus selittää laveasti, miten olisi käynyt, jos punaiset olisivat voittaneet. Koska niin ei tapahtunut sitä ei nähty eikä koettu. Mitä valkoiset tekivät, yrittivät tehdä, mitä he suunnittelivat voittonsa jälkeen, on yleisesti tietoisuudessa ja kirjattuna historian lehdille. Valkoinen terrori oli sellaista, että sille ei löydy vertaa historiassa. Maasta yritettiin tehdä saksalainen pikkuruhtinaan hallitsema kuningaskunta, joka olisi ollut suorastaan siirtomaa-asemassa mahtavan Saksan rinnalla. Ilkuttiin, että työväenliike ei tule nostamaan päätään sataan vuoteen. Nopea muutos kansainvälisen politiikan näyttämöllä katkaisi näiden suunnitelmien toteuttamisen. Työväenliike nousi jaloilleen ja sille avautui mahdollisuuksia vaikuttaa kansakunnan kehitykseen.

Tilanne vuonna 1968 ei ole samanlainen kuin 50 vuotta ajassa taaksepäin. Yhteiskuntamme on monessa mielessä muuttunut. Torpparit ovat poistuneet kuvasta. Nykyisin vastaavan toimeentulostaan ankarasti kamppailevan yhteiskuntaryhmän muodostavat pienviljelijät. Maatalousvaltainen Suomi on muuttunut teollisuusyhdyskunnaksi, jossa työväenluokka muodostaa kansan ehdottoman enemmistön. Taloudellinen ja sosiaalinen kehitys on monella tavalla, kiitos työväenliikkeen määrätietoisen toiminnan kulkenut eteenpäin.

Kuitenkin vuoden 1918 työväen vallankumouksen perustavoite on vielä saavuttamattomana työväenliikkeen ohjelmassa. Vuoden 1918 naiset ja miehet kamppailivat sosialistisen Suomen puolesta. Niin tekee myös tämän päivän SKDLn ja SKPn ympärille ryhmittynyt työväenliike. Yhtä varmasti kuin monet työväenliikkeen tavoitteet ovat toteutuneet, sosialismi kolmanneksella maapalloa, tulee se aikanaan voittamaan myös Suomessa.

Pueblossa vakoilun huippulaitteita

Washington. — Asiantuntijat Washingtonissa arvelevat, että Pohjois-Korean kaappaaman amerikkalaisen tiedustelualuksen Pueblon miehistö on räjäyttänyt aluksessa olleet erittäin salaiset elektronikuuntelulaitteet.

906 tonnin Pueblo, joka on nyt vartioituna Pohjois-Korean Wonsanin satamassa, oli varustettu miljoonien dollarien arvoisilla salakuuntelulaitteilla.

Näiden laitteiden joutuminen vieraisiin käsiin merkitsisi suurta voittoa neuvostoleirin vastavakoilupalvelulle, sillä amerikkalaisten käyttämät laitteet ovat varmasti pidemmälle kehitettyjä kuin vastaavat neuvostoliittolaiset laitteet, sanottiin samoista piireistä.

Puolustusministeriön piireistä sanottiin olevan johdonmukaista olettaa, että Pueblon kapteeni Lloyd M. Bucher antoi käskyn elektronilaitteiden ja salaisen koodin tuhoamiseksi ennen kuin pohjoiskorealaiset merimiehet nousivat alukseen.

Pueblo kuului osana Yhdysvaltojen laajaan kuunteluverkkoon, joka ulottuu koko maailman kattaen maan, meren, ilman ja avaruuden ja jonka laitteet on viritetty sieppaamaan Neuvostoliiton, Kiinan ja muiden vieraiden valtojen sotilaallisten laitosten välittämiä sanomia.

Amerikkalaisalus laahasi luultavasti perässään pitkää vedenalaisten kuuntelulaitteiden nuottaa, jonka avulla se pystyi sieppaamaan kaikki muiden alusten välittämät merkinannot 80 km:n laajuisella alueella. Pueblon kaltaisten alusten sieppaamat merkinnot rekistöröityvät nauhureihin, jotka lähetetään Washingtoniin, tutkittavaksi.

Neuvostoliitolla on tiettävästi käytössä seitsemän—kahdeksan tiedustelualusta, jotka pitävät silmällä Yhdysvaltojen laivastoyksikköjen liikehtimistä Tyynellä merellä ja Välimerellä.

Simpson tarjoaa pian väkijuomia

Toronto. — Ontarion väkijuomienkontrollilautakunta tiedoitti keskiviikkona, että Robert Simpson Co. ravintolatarjoiluanomus on hyväksytty. Tarvittavien uudistusten johdosta tarjoilun järjestämistä ei voida toteuttaa useaan kuukauteen, kerrotaan kaupan edustajain selittäneen.

MAHARADZHOJEN AMMATTIYHDISTYS — MENNEISYYDEN HAAMUT INTIASSA

"Kun partureilla ja kantajilla on ammattiliittonsa, miksei myös prinsseillä?" Tätä retorista kysymystä käytti äskettäin Barodan entinen maharadzha tehdessään tunnetuksi erästä taistelujärjestöä johon kuuluu syrjäytettyjä ruhtinaita, prinssejä, maharadzhoja ja muita vallanpitäjiä. Hän teki sen lehdistötilaisuudessa Bombayssa, kuuluisan Taj Mahal-hotellin "Prinssien huoneessa", joka oli kuin luotu tapausta varten.

"Ammattiyhdistyksen" puheenjohtaja on Barodan maharadzha itse, hänen varallaan on Bikanerin maharadzha. Muita johtokunnan jäseniä ovat Bhopalin begum sekä Tehri-Garwalin, Nabhan, Tripuran, Kalahandin ja Dragadhran ruhtinaat. Johtokunta kokoontuu kerran viikossa, tarpeen tullen jopa päivittäin Ohjelma ja säännöt ovat työn alla, taistelurahastoa perustetaan.

TAISTELU ETUOIKEUKSISTA

Mikä on mennyt intialaisiin aristokraatteihin? Aikooko se luopua eristäytymisestään, heittää perinteet ja etuoikeudet yli laidan käydäkseen kansanjoukkojen kanssa yhteistä taistelua nälkää ja takapajuisuutta vastaan, demokratian ja sosialismin puolesta? Eipä suinkaan.

Ruhtinaat on päinvastoin ravistettu hereille unesta ja nostettu kapinaan, koska heidän etuoikeutensa ja eläkkeensä ovat vaarassa. Kongressipuolueen työvaliokunnan viimeisin istunto Jabalpurissa tuli siihen lopputulokseen, että tuosta kalliiksi käyvästä historiallisesta jäänteestä on vihdoinkin päästävä eroon, kaikki ruhtinaiden etuoikeudet on lakkautettava ja lopetettava heidän suunnattomien eläkkeittensä maksaminen.

"Meistä tulisi silloin kerjäläisiä", parkaisi Barodan ruhtinas mainitussa lehdistötilaisuudessa syyttäen ja myötätuntoa kosiskellen. Sanomalehtimiehet laskivat kaikessa kiireessä, että "maharadzhojen ammattiyhdistykseen" liittyneiden "kerjäläisten" yhteinen omaisuus kohosi vaatimattomasti 1.5 miljardiin rupiaan.

Miten prinssit ylipäänsä saivat eläkkeensä ja etuoikeutensa uudessa Intiassa, joka tunnustautui tasavallaksi ja ilmoitti omaksuvansa järjestelmäkseen demokraattisen sosialismin?

SIIRTOMAALTA TUKI RUHTINAITA

Brittien hallintovallan aikaan ruhtinaat olivat siirtomaaherrojen viides kolonna. Ruhtinaskunnissa vallitsi mitä synkin keskiaika, ne olivat syvän feodalismin saarekkeita keskellä 20. vuosisataa. Ruhtinas hallitsi alamaisiaan yksinvaltaisesti siten, että heidän elämänsä ja kuolemansa oli hänen ratkaistavissaan. Kansan kohtalona oli kurjuus, samaan aikaan kun hallitsijat elivät sadunomaisessa ylellisyydessä.

Vapautumisyritykset tukahdutettiin verisesti. Kun Intia v. 1947 itsenäistyi, ruhtinaskuntien kartta oli 562 pikkuvaltion muodostama tilkkutäkki. Eräät niistä — kuten Kashmir ja Haidarabad — olivat Britannian suuruisia, mutta samaan aikaan luettelon alapäässä oli "ruhtinaskunta", joka oli suuruudeltaan 1.5 neliökilometriä ja asukasluvultaan — 32. Ei siis tavallista maatilaa suurempi.

Mitä ruhtinaille oli tapahtuva? Heidät piti syrjäyttää vallasta, palauttaa heidän omaisuutensa kansalle, joka sen oli koonnut ja yhdistää heidän maa-alueensa uuteen Intian liittovaltioon.

Tämä oli myös kongressipuolueen johdon tarkoituksena. Mutta vetäytyvä siirtomaamahti ja Intian kahtiajakautuminen oli vielä esteenä. Uusi muhamettilaisvaltio Pakistan teki kaikkensa vetääkseen puolelleen varsinkin ne muhamettilaisruhtinaat joiden maat olivat rajan tuntumassa. Toiset ruhtinaat suunnittelivat itsenäiseksi julistautumista, mikä olisi merkinnyt edelleen sitä, että he olisivat näytelleet Britannian viidennen kolonnan osaa. Prinssit olivat sekä heikkoja että myös vaarallisia.

PRINSSIEN JUONITTELU

Valtionministeri Patel, joka neuvotteli heidän kanssaan, kirjoitti Gandhille: "Prinssit ovat tupaten täynnä itsekkyyttä, pöyhkeyttä ja viekastelua". Asia ratkaistiin lopulta varsin ongelmallisesti: ruhtinaat "ostettiin". Saadakseen pitää eläkkeensä ja etuoikeutensa heidän ei pitänyt asettaa uuden intialaisen valtion syntymisen tielle mitään esteitä. He säilyttivät koko yksityisomaisuutensa, linnansa ja maatilansa, samoin kuin kalleudet, timantit ja jalokivet, autot ja kuljettajat ja sitä paitsi heille taattiin vuosittain oma "yksityisrahasto", joka maksaa Intian valtiolle vuosittain — nyt jo 20 vuoden ajan — satoja miljoonia rupioita. Sillä vaikka vuotuisen maksun yläraja määrättiin miljoonaksi rupiaksi ruhtinasta kohden, he ovat kiristystaktiikallaan onnistuneet ylittämään sen monin kerroin.

Niinpä Haidarabadin nizam saa 4.2 miljoonaa rupiaa, Barodan ja Maisurin ruhtinaat kumpikin 2.6 miljoonaa, Gwaliorin ruhtinas 2.5 miljoonaa, Indorin 1.5 miljoonaa jne. Mitä tulee ruhtinaiden yksityisomaisuuteen, niin Jaipurin maharadzhan lukemat kelpaavat esimerkiksi: 20 palatsia, 52,000 hehtaaria maata, kultaa, jalokiviä, osakkeita sekä 36 autoa, joista 3 Rolls-Roycea, 2 Cadillacia, 3 Chevroletia, 3 Bentleytä ja 6 Buickia.

Kahden viime vuosikymmenen aikana ruhtinaat ovat muuttuneet. Heistä on tullut suurtilanomistajia, teollisuusyrittäjiä ja kauppiaita. He eivät enää ratsasta koristettujen elefanttien selässä, vaan ajelevat amerikkalaisilla dollarihymyillä. He eivät enää pukeudu kirjailtuihin vaatteisiinsa, vaan nykyaikaisiin silkkipaitoihin ja valkoisiin smokingeihin. He eivät enää polta vesipiippua vaan amerikkalaisia savukkeita ja siitä huolimatta että uskonto kieltää he maistelevat ahkerasti skottiviskiä

TAANTUMUS JÄRJESTÄYTYY

Mutta paluu ylelliseen yksityiselämään ei ole kestänyt kauan. Ruhtinaat ovat pysyneet kosketuksissa toisiinsa, he unelmoivat yhdessä menneistä loistoajoista ja ovat alkaneet — rahansa ja perintönä saadun vaikutusvallan turvin — esiinmarssinsa politiikkaan. Monista on tullut saman kongressipuolueen kansanedustajia, joka vei heidän valtansa, mutta useimmat ovat liittyneet taantumuksellisiin Swatantra- ja Jan Sangh-puolueisiin.

Muutamat ovat päässet vielä pitemmälle. Nykyisen keskushallituksen ilmailu- ja matkailuministerinä on Kashmirin maharadzha ja elintarvikeministeriön valtionsihteerinä toimii Nalagadhin radzha. Intian lähettiläänä Espanjassa on Jaipurin maharadzha. Ruhtinaita on edelleen ministereinä Madhya Pardeshin, Gudzheratin ja Radzhastanin osavaltioiden hallituksissa. Heidän vaikutuksensa on yhä niin suuri, että Rewan maharadzha ja Gwaliorin ma-

(Jatkuu sivulla 3)

PÄIVÄN PAKINA

NUNNATKIN "VÄÄRINAJATTELEVIA"

Noin viikko sitten tiedoitettiin New Yorkista, että eräs roomalaiskatolinen järjestö on erottanut useita pappeja ja nunnia "väärien maallisten ajatusten takia" eli siitä, että heidän väitetään antaneen tukea ja apua "vasemmistolaisille sisseille", kuten sanonta kuuluu Guatemalassa.

Ajatella asiaa! Taivaallisia asioita hoitavan laitoksen toimitsijain, pappien ja nunnien täytyy Guatemalassa olla yksimielisesti Yhdysvaltain yliherruutta ja diktatuuria tukevia äärioikeistolaisia tai muussa tapauksessa heidät leimataan näissä maallisissa asioissa "vääriä ajatuksia" omaaviksi, jotka eivät voi olla enää kirkkonsa toimessa, huolimatta lainkaan heidän uskonnollisista ajatuksistaan ja edesottamisistaan!

Maryknoll Fathers järjestön pappi, Rev. Donald J. Casey, joka toimii myös järjestön julkaisun toimittajana, oli mainitun uutistiedon mukaan sanonut, että ko. nunna, Sisko Marjan Peter oli (Guatemalan) sissiliikkeeseen sekaantuneen Maryknoll-lähetystön ryhmän "pääjohtaja".

Samainen Isä Casey oli sanonut, että mainitun laitoksen neljä nunnaa, eli sisarta ja kolme pappia, on järjestön päämajan määräyksen perusteella komennettu takaisin Yhdysvaltoihin näiden maallisten edesottamisiensa johdosta Guatemalassa.

Maryknoll Fathers järjestön ylikenraali Very Rev. John J. McCormick oli sanonut, että näitä "väärinajattelevia" ei vain tuoda körökyydillä Guatemalasta kotiin Yhdysvaltoihin, vaan ainakin kaksi näistä papeista on pidätetty virkatoimistaan tosin sillä varauksella, että tämä virkatoimen pidätys päättyy silloin kun he tulevat nöyrinä katuvaisina takaisin kotiin.

Mutta kun nämä papit, veriveljekset Thomas ja Arthur Melville olivat kieltäytyneet lähtemästä takaisin Valtoihin, niin lupaus heidän virkatoimesta pidättämisen päättymisestä on verrattavissa siihen, jos joku tavallinen kuolevainen lupaa maksaa naapurilleen velkansa sitten, kun Ison kirjan mukaan noustaan kaikin viimeiselle tuomiolle.

Tämä virkatoimesta pidättäminen tarkoittaa siis sitä, että näiltä papeilta on otettu leipä ja ruokavälineetkin pois, sillä he eivät saa suorittaa mitään papillisia tehtäviä ennen kuin suostuvat ehdoitta antautumiseen, mitä Yhdysvaltain virallinen ohjelma vaatii vietnamilaisilta — ja miltei vaati Pueblon pidätyksen jälkeen myös pohjoiskorealaisilta.

Kolmas pappi, Rev. Blase Bonpanne, on noudattanut kotiintulomääräystä, mutta hänet on oman lausuntonsa mukaan "kielletty keskustelemasta" Guatemalan asioista. Hänen kerrotaan kuitenkin sanoneen, että "Yhdysvaltain ohjelma on Guatemalassa yksi levottomuuden aiheuttaja."

"Kukaan ei halua väkivaltaa", oli Rev. Bonpano sanonut. "Mutta kun Yhdysvaltain voimat on heitetty tukemaan väestöstä kahta prosenttia mikä omistaa 80-prosenttisesti maan, ja oikeistolaista armeijaa, mikä ampuu 'kommunisteina' reformisteja paikalla, silloin on väkivaltaisuus jo voimassa."

Hänen kertomansa mukaan Melville-veljekset ja nunna Marian Peter olivat vain vastenmielisesti päättäneet ryhtyä tukemaan "kapinallisia".

Aikaisemmin mainitun Rev. Caseyn esittämän "syntiluettelon" mukaan 39-vuotias nunna Marian Peter ja viisi roomalaiskatolista pappia, sekä 3 muuta nunnaa oli ollut Guatemalassa nyt vallitsevan diktatuurikomentoa vastustavien "Castro-mielisiksi" sanottujen sissien salaisessa kokouksessa, missä oli pastori Caseyn meriselitysten mukaan tehty päätös kevyen aseistuksen kuljettamisesta Guatemalaan.

Vastauksena niille, jotka "oikeuttavat" guatemalalaisten demokraattien summittaisen paikalla ampumisen, mikäli ampujat muistavat huutaa "kommunisti", Rev. Bonpane sanoi, että Guatemalan "vastarintaliikkeen riveissä on joitakin kommunisteja siellä ja täällä, mutta he ovat harvinaisuuksia".

Mainittakoon lopuksi, että Rev. Bonpanon piti mennä katoliseen Amerikan maiden yhteistoimintaohjelmakokoukseen St. Louisiin. Tämä kokous alkoi maanantaina (29.pnä) mutta kun Maryknolljärjestön johto ei halunnut päästää häntä sinne, niin Bonpane komennettiin uuteen toimeen Hawaijiin uhaten, että Bonpanekin menettää papilliset oikeutensa — oikeuden messuta ja synnintunnustusten vastaanottoon — jos hän menee St. Louisin kokoukseen.

Rev. Casey selitti puolestaan sinisilmäisen viattomasti: "Kukaan ei yritä panna suukapulaa isä Bonpanen suuhun. Kysymys on vain siitä, että Guatemalan tilanne on tällä kertaa niin arkaluontoinen, että me olemme mieluimmin puhumatta mitään julkisesti."

Sinäpä sen sanoit, Isä Casey!

— Känsäkoura.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Elias Kaartinen, Port Arthur, Ont., täytti tammikuun 26. pnä 77 vuotta.

Aini Grundsten, R. R. 1, Whitefish, Ont. täyttää tänään torstaina, helmikuun 1 pnä 67 vuotta.

Yhdymme — valitettavasti myöhästyneenä — sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Urheilua

THOMAS JA MAIER OTTIVAT NORJALLE KAKSOISJOHDON

Oslo. — Norjalaisvälen merkeissä alkoivat miesten pikaluistelun 62. Euroopan mestaruuskilpailut Oslon Bislettillä. Kaksi norjalaista, Magne Thomassen ja Fred Anton Maier ovat johdossa ensimmäisen päivän jälkeen. Thomassen sijoittui 500 metrillä kolmanneksi ja 5,000 metrillä toiseksi, kun taas Maier voitti pidemmän matkan.

Ensimmäinen yllätys koettiin kisojen avauslajissa 500 metrillä, kun Länsi-Saksan Zimmermann osoittautui parhaaksi jättäen eräät tämän matkan erikoismiehet kauaksi taakseen. Neuvostoliittolaiset luistelijat ovat odotetusti kärjen tuntumassa, Matushevitsh oli 500 metrillä toisena ja 5,000 metrillä neljäntenä sijoittuen siten yhteispisteissäkin kolmanneksi.

Suomalaiset eivät onnistuneet, Koskinen oli jälleen parivaljakoltamme parempi. Hän sijoittui molemmilla matkoilla ennen Launosta, joka oli yllättävän vaisu. Koskinen onkin yhteispisteissä 15. tilalla Launosen pitäessä hallussaan 16. sijaa.

500 metriä

1) Gerhard Zimmerman L- Saksa 41,0, 2) Edvard Matushevits N-liitto 41,2, 3) Magne Thomassen Norja.

5,000 metriä

1) Maier 7.41,7, 2) Thomassen 7.57,6 3)Nilsson 7.58,7.

Yhteispisteet 1. päivän jälkeen

1) Thomassen 89,06, 2) Maier 89,07, 3) Matusevitsh 89,1.

Naisluistelun valtikka Hollannilla

Kanavaluistelumaan Hollannin Stien Kaiser, joka vuosi sitten suoritti naisluistelussa vallankumouksen viemällä venäkoilta maailmanmestaruuden, aikoo osoittaa, ettei valtikan siirto ollut tilapäistä. Pirkkolan jäästadionin 15 asteen pakkasessa viime viikolla alkaneissa MM-kisoissa pitkä ja voimakas Stien näet johtaa kahden matkan jälkeen yhteispisteissä (96.100) ennen 500 m:n maailmanmestaruuden voittanutta NLn Ludmila Steninaa (96,367). Hollantilaisluistelijattarien käsiin tapahtuvaa valtikansiirtoa ovat tukemassa myös Elly van den Brom ja Ans Schut, jotka ovat yhteispisteissä Titovan jälkeen seuraavina.

MITALIEN JAKOA 500 M:LLA

Pikamatkalla jakaantuivat mitalit kolmen maan kesken. Jenkkien teinityttöjässä (15) oleva Diane Holum petettyä häneen kohdistettuja odotuksia, vaikka hävisikin kolme kymmenystä oman huutosakin kannustamalle Ludmila Titovalle. Jään ja ilman kireyttä osoittavat ajat, jotka ovat yli sekunnin tyttöjen parhaista huonompia.

Kärki oli tasaista, sillä kolmen seuraavan tytön ajat olivat samat. Arja Kantola ja Kaija Mustonen jakoivat yhdeksännen sijan naapurin Lasma Kaunisteen ja Valentina Steninan kanssa. Kaija Liisa Keskivitikka ei saanut irti kaikkeaan ja jäi 48.5:een. M.atkan epäonnisin oli Puolan viehättävä Helen Pilejczyk, joka kaatui matkan aikana kahdesti. Jäässä tuskin oli vikaa, sillä Arja Kantolalle ensimmäisessä kaarteessa sattunutta rytmihäiriötä lukuunottamatta muut hallitsivat painovoiman ja keskipakoisvoiman lait hyvin.

HOLLANNITTARIEN HEINIX

Kolme kertaa pidemmästä matkasta muodostui hollannittarien triumfi: kolmoisvoitto ennen kolmea venakkoa, jotka olivat sijoilla 4—6, Stien Kaiser oli ylivoimainen ja vakuuttava. Hänen väliaikansa olivat ensi metreiltä lähtien selvästi muita parempia ja kilpasisko Ans Schut jäi kaksi sekuntia. Carry Geysser varmisti maansa menestyksen lyömällä parinsa, kokeneen Valentina Steninan ensimmäisen päivän parhaassa parikilvassa niukasti, Kaija Mustonen jäi yhdeksänneksi. Kaija-Liisa Keskivitikka luisteli tyydyttävän 2.32.6 ja Arja Kantola 2.34.2.

Oleg ja Ludmila yhä lyömättömät

Västerås. — Neuvostoliittolainen pari Oleg Protopov—Ludmila Belusova voitti kaunoluistelun EM-kilpailujen pariluistelun Västeråsissä viime viikolla. Tämä oli neljäs peräkkäinen vuosi, jolloin neuvostoliittolainen pari suoriutui voittajaksi. Toiseksi sijoittuivat neuvostoliittolaiset Aleksei Mishin ja Tamara Moskvina ja kolmanneksi itäsaksalainen pari Heinz-Ulrich Walther ja Heidemarie Steiner.

Bob Seagren ylitti 528

New York. — Amerikkalainen Bob Seagren paransi omissa nimissään olevaa seiväshypyn sisähallien-näytstä-ponkaisemalla tuloksen 528 Madison Square Gardenissa järjestetyissä kilpailuissa.

Entinen ennätys 525 oli Seagrenin nimissä ja hän saavutti sen viime helmikuussa. Seiväshypyn virallinen maailmanennätys 528 on tosin amerikkalaisen, Paul Wilsonin hallussa.

Danzer otti jälleen EE:n

Västerås. — Wienilainen 23-vuotias Emmerich Danzer puolusti menestyksekkäästi Euroopan taitoluistelumestaruuttaan voittamalla selvästi pahimmat vastustajansa. Tämä oli Danzerin neljäs Euroopan mestaruus. Lisäksi hänellä on kaksi maailmanmestaruutta.

Yhtä selvästi otti hopeamitalin toinen itävaltalainen Wolfgang Schwarz.

Kaipauksella ilmoitan, että ystäväni

Aate Saikkonen

kuoli Kirkland Laken sairaalassa pitkäaikaisen sairauden murtamana marraskuun 30 pnä, 1967. Hän oli kuollessaan 69 vuoden, 11 kuukauden ja 7 päivän ikäinen.

Hän oli syntynyt Laukkaalla, Suomessa, tullut Canadaan 1927.

Suremaan jäi lähinnä poikansa Aarne ja veljensä John Lehtinen, molemmat Torontossa.

Viimeisen palveluksen suoritti pastori S. Hjelt Symington hautaustoimistossa Kirkland Lakella joulukuun 2 pnä 1967, ruumis laskettiin talvihautaan.

Paljon kärsit, paljon kestit, viimeinen rauhan saavutit.

AILI VENHOLA

Kirkland Lake, Ont.

Brittiläinen ja suomalainen ovat kärkitiloilla

Monte Karlo. — Brittiläinen Vic Elford joka ajoi Porschella julistettiin perjantaina 37:nnen Monte Karlon rallin voittajaksi.

Toisena oli Pauli Toivonen, Suomesta, myöskin Porschella.

Vahvistaen aikaisemmat epävirallisest tilat, 3,500 mailin ajon johtopaikoista, Rauno Altonen Suomesta ajaen Mini Cooperia sai kolmannen tilan. Tony Fall, Britanniasta, myöskin Mini Cooperilla oli neljäs.

Johtopaikat jakautuivat seuraavasti:

1) Elford, Porsche, 14.116 pist.
2) Toivonen, Porsche, 14,192 p.
3) Altonen, BMC Mini Cooper 14,451 p.
5) Fall BMC Mini Cooper 14,613.

Näki punaista

Helsinki. — Suomen Luisteluliiton työvaliokunta on kokouksessaan viikko sitten torstaina käsitellyt Suomi—Ruotsi—Norja ottelussa Pieksämäellä viime viikonvaihteessa sattunutta tapausta, jolloin Kaija-Liisa Keskivitikka käytti omaa punaista puseroaan luistellessaan. Työvaliokunta päätti antaa hänelle julkisen varoituksen epäurheilijamaisesta esiintymisestä ja käyttäytymisestä maan edustustehtävissä.

Lahjoituksia Vapaudelle

VÄINÖ KILPINEN, R. R. 1, Worthington, Ont. lahjoittaa $2.20 Vapauden hyväksi.

JOHN MÄKINEN, Connaught, Ont. vastaa $2.00 Senja Saaren haasteeseen ja kiittää haasteesta.

A. MÄKI, Downsview, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

Monet sydämelliset kiitokset yllämainituille lahjoittajille!

Yhteensä $6.20

HENGELLISET KOKOUKSEMME

jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa äskettäin vieraillut Canadan Tribunen toimittaja Rae Murphy vieraili täällä Lakehead Labour Centren haalissa. Pitämässään selostuksessa hänen näkemystensä ja yhteenvetojensa perusteella hyväksyttiin Canadan hallitukselle lähetettäväksi seuraavanlainen päätöslauselma:

"Tämä joukkokokous ilmaisee hyväksymisensä ulkoministeri Paul Martinin viime syyskuussa Yhdysvaltain hallitukselle esittämään vetoomukseen lopettaa Pohjois-Vietnamin pommitukset.

"Tämä aloite auttoi epäilemättä Pohjois-Vietnamin hallituksen edustajan antaman myönteisen tiedoituksen neuvottelujen alkamisesta, jos pommitukset lopetetaan. Mikä, meidän mielestämme, on todellinen askel sodan lopettamiseksi.

"Me tuomitsemme sen, että Yhdysvaltain hallitus ei ole tähän mennessä osoittanut minkäänlaisia ratkaisevia toimenpiteitä, vaan jatkaa sotatoimien laajentamista.

"Me kehoitamme Canadan hallitusta vaikuttamaan Yhdysvaltain hallitukseen, jotta pommitusten lopettamisella osoitettaisiin oltavan valmiit neuvottelemaan rauhasta — ja että Canada lopettaisi sotatarpeiden myynnin Yhdysvalloille."

Toimittaja Murphy oli käynyt Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa ja siellä omaksutaan käsite Vietnamin kansasta yhtenä, eikä kahtena, kuten se on mielivaltaisesti jaettu. Pohjois-Vietnamin hallitukseen ja kansaan koskee kaikki se mikä tapahtuu Etelä-Vietnamissa Yhdysvaltain imperialismin murhaavan hyökkäyksen seurauksena. Mutta Yhdysvaltain sotahullujen taholta on laajennettu hyökkäävää hävitystä ilma- ja myrkkypommituksilla Pohjois-Vietnamiinkin kun imperialistiset sotavoimat eivät kyenneet alistamaan vapauden kaipuuta etelässä, jossa kansa on taistellut jo vuosia vapausrintaman puolustusvoimien johdolla hyökkääjää vastaan. Siksi nyt imperialistinen valta koettaa tuhota myös Pohjois-Vietnamin. Mutta koska siellä kansa on jo nauttinut vapaudesta ja taloudellisen nousun hedelmistä — joka on saavutettu vuosisataisten historiallisen vapaus taistelun tuloksena — tulevat he edelleen taistelemaan maansa kehityksen, ansioiden nauttimisen ja itsemääräämisoikeuksiensa puolustamiseksi luottaen rauhaa rakastavien maailman kansojen apuun.

Puhuessaan hävityksestä ja siviiliväestön kärsimyksistä toimittaja Murphy vielä yksityiskohtaisemmin vastasi yliopistossa opiskelevien nuorten kysymyksiin napalpommituksista ym. Tällaiset teot ovat nostattaneet koko maailman kansojen enemmistön huolestuneisuutta edistäen lääkeavun toimittamista niin Canadasta kuin muualtakin.

Samalla puhuja totesi, että Vietnamin kansa ei lannistu, sillä se luottaa, että maailman kansojen itsemääräämisoikeuksien voittoa haluavien ja rauhaa rakastavien ihmisten, niihin luettuna Yhdysvaltain tavallisen kansan toiminnallisuus, tulee lopettamaan tämän hirvittävän hävityksen, jota vielä jatkavat Yhdysvaltain hallitusta määräävät sotavarustelijat.

Tilaisuuden järjestäneen Järvienpään Vietnamin lääkeavun komitean puolesta selosti puheenjohtaja, koska Järvienpäästä lähetetään pormestari Saul Laskinin johdolla 20 edustajaa Ottawassa pidettävään liberaalipuolueen johtajanvalintakokoukseen, niin katsottiin johdonmukaiseksi heidän kauttaan rauhan vetoomuksen lähettäminen. Se hyväksyttiinkin seuraavanlainen:

"Me Fort Williamin ja Port Arthurin kansalaiset kokoontuneena yleiseen kokoukseen kuulemaan silminnäkijän selostusta Vietnamin sodasta, vetoamme teidän toimintaanne tämän epäinhimillisen sodan lopettamiseksi.

"Virallisesti valittuina edustajina puolueenne kansalliseen johtajanvalintakokoukseen me luotamme teidän käsittävän, että enemmistö edustamistanne täällä haluaan rauhaa.

"Me kunnioittavasti kehoitamme teitä, että teette selväksi kokouksessanne hallitukselle, että sen tulee päättävästi painostaa Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommittaminen ja alkaa neuvottelut rauhasta.

"Me edelleen pyydämme teidän kokouksenne ilmaisemaan kehoituksen, että Canadan hallitus lopettaisi sotatarpeiden myynnin Yhdysvalloille.

"Olkaa hyvät ja toimikaa Vietnamin sodan lopettamiseksi! Puhukaa rauhan puolesta!"

Puheenjohtajana toimi mrs. Hazel Korhonen. Tilaisuudessa kootun kolehdin ilmoitettiin tuottaneen $ 203.85.

* * *

Port Arthur. — Helmikuun 4 pnä ovat osastojen naistenkerhon jäsenet ja ystävät järjestäneet lihapullapäivällisen tarjoilun jälkiruokineen. Tarjoilu alkaa kello 11.30 ap.

Jatkona edelliselle seuraa englanninkielisten elokuvain esitys tämän hetken tärkeimmistä uutiskeskuksista kaukoidästä ja keski-idästä. Mutta sittenkin pääkuvana voidaan pitää "Expo 67 Preview" kuvaa ja siihen yhdistyviä selostuksia. Näytös alkaa kello 1 päivällä. Kumpaankin tilaisuuteen kutsutaan kaikkia kaupungista ja ympäristöltä. Kaikki tiet johtavat Port Arthurin Finnish haalille. Terveluloa.

* * *

Seurapeli-ilta perjantaina, helmikuun 9 päivänä, on v- ja u- seura Iskun vuorolla. Terve, näkemiin ja voittamaan.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston vuosikokous pidetään tiistaina helmikuun 6 pnä, alkaen kello 7.30. Uudet jäsenet terveluloa kuulemaan menneen vuoden raportit, tilikertomukset ja valitsemaan alkaneen toimintavuoden toimitsijat. — ATH.

Maharadzhojen ammattiyhdistys — menneisyyden haamut Intiassa

(Jatkoa sivulta 2)

harani saattoivat äskettäin kaataa Madhya Pradeshin hallituksen, kun taas Barodan maharadzha, Gudzheratin hallituksen ministeri, saa painostetuiksi hallituksensa oppositioon päätöstä vastaan, jonka mukaan ruhtinaitten etuoikeudet kumottaisiin.

Ruhtinaat ovat pitäneet kahdesti Delhissä ja Bombayssa ankaran salaisia neuvotteluja. Kuitenkin he kiistävät ryhtyneensä salaliittoon. He ovat vain tahtoneet kaikin käytettävissä olevin keinoin käydä taistelua "epäoikeutettua" päätöstä vastaan. Sillä — kuten he itse väittävät — heidän eläkkeensä ja etuoikeutensa ovat kaiken keskustelun ulkopuolella. Niitä ei voitaisi pitää minkäänlaisen käsittelyn kohteena taikka missään tapauksessa kumota niitä, koska on kysymys valtion "ikuisesta moraalisesta" velvoituksesta ruhtinaita kohtaan. Irtisanominen olisi vastoin perustuslakia, johon sisältyy sopimus ruhtinaitten kanssa.

Monesti ruhtinaat heittäytyvät humoristisiksi ja selittävät, että heidän vaatimuksensa ovat sopusoinnussa sosialistisen periaatteen kanssa: Jokaiselle tarpeidensa, jokaiselta kykyjensä mukaan. Ja ruhtinaiden tarpeet taas ovat sangen suuret, mutta heidän suorituksensa varsin rajatut.

Ruhtinailla on kuitenkin myös vaarallisempaa arsenaalia käytettävissään: he selittävät, että ruhtinasvaltioiden sopimus hallituksen kanssa on kussakin tapauksessa "kahden suvereenin vallan" välinen sopimus. Jos toinen puoli nyt irtisanoo sopimuksen, toisella osapuolella on vapaat kädet noudattaa omaa, riippumatonta suuntaansa. Tämän uhkauksen kohdalla ei ole varaa väärinkäsityksiin. Se pyrkii särkemään ja hajottamaan kansallisen yhtenäisyyden, ja ajateltaessa kaikkia muita separatistisia pyrkimyksiä Intiassa tällaista uhkausta ei voida jättää huomioitta.

PERINNE JA YKSITYISOMISTUS

Taantumukselliset puolueet ja "ison rahan" piirit parlamentissa ovat jo julistaneet täyden tukensa ruhtinaille, sillä — niin he varauksetta väittävät — mihin jouduttaisiinkaan, jos tätä ensimmäistä menestyksekästä hyökkäystä "perinnettä, omistusta ja yksityisomaisuutta" vastaan seuraisivat uudet hyökkäykset. Maharadzhojen ammattiyhdistyksen taistelujulistuksen takana piilee siis paljon enemmän kuin vain menneisyyden haamujen ilveily. — Harry Sichrovsky.

Voimatilanne Koreassa

Washington. — Amerikkalaisten ja eteläkorealaisten yhdistetty sotilaallinen voima Koreassa ylittää selvästi 368,000 miehen vahvuisen Pohjois-Vietnamin armeijan voimakkuuden.

Yhdysvaltain puolustusministeriön ilmoituksen mukaan Pohjois-Korean maavoimiin kuuluu 340,000 miestä, ilmavoimiin 20,000 ja laivastoon 8,000 miestä.

Etelä-Korean armeijan miesvahvuus on 612,000, joista 540,000 kuuluu maavoimiin, 30,000 merijalkaväkeen, 25,000 ilmavoimiin ja 17,000 laivastoon. Yhdysvaltain joukkojen miesvahvuus Etelä-Koreassa on 55,000.

Suezin kanava aukaistaan

Tel Aviv. — Israel on suostunut Egyptin ehdotukseen Suezin kanavassa olevan 15 aluksen poistamiseksi, ilmoitettiin virallisesti Tel Avivissa.

Israelin puolustusministeri Moshe Dayan on ilmoittanut tästä YKn valvontaryhmän päällikölle Odd Bullille. Israelin hallituksen tiedonannossa sanotaan: "Toimenpiteet Suezin kanavan eteläpäässä olevien alusten vapauttamiseksi aloitetaan 27. tammikuuta."

Israel teki päätöksensä sen jälkeen kun kenraali Bull oli antanut puolustusministeri Dayanin pyytämän selvityksen eräistä alusten irroittamiseen liittyvistä teknisistä yksityiskohdista.

Israel vaatii nimenomaan, että alukset saavat poistua kanavan eteläpään kautta.

Amerikkalaiset kuin kotonaan Grönlannissa

Kööpenhamina. — Thulen sotilastukikohdan johto estää tanskalaista tutkijaryhmää tutkimasta, minkä verran on aiheutunut radioaktiivista säteilyä ydinlastissa olleen amerikkalaisen "B-52"-pommikoneen onnettomuudesta ja mitä seurauksia tästä onnettomuudesta on alueen väestölle.

Tanskalainen B. T. -lehden kirjeenvaihtaja ilmoittaa Thulesta, että tutkimusryhmän johtaja, Kööpenhaminan yliopiston professori Jörgen Kock on ilmoittanut asiasta amerikkalaisen tukikohdan johdolle ja muistuttanut samalla, että Grönlanti kuuluu Tanskalle eikä Yhdysvalloille.

Kirjeenvaihtaja kertoo muitakin tosiseikkoja onnettomuutta tutkivien amerikkalaisten häikäilemättömästä käyttäytymisestä. Tukikohdan johto on uhmannut häntä pidätyksellä, mikäli hän yrittää saada tietoja onnettomuuden seurauksista muista kuin amerikkalaisista lähteistä.

Tästä huolimatta on kaksi tanskalaista lehtimiestä yrittänyt keskustella tukikohdan alueella asuvien grönlantilaisten kanssa. Amerikkalainen sotapoliisi esti kuitenkin keskustelun.

B-52 POMMIKONE LASTEINEEN TAAS THULEN YLLÄ

Hule. — Neljä tuntia sen jälkeen, kun B-52-merkkinen pommikone syöksyi mereen Thulesta etelään oli uusi samanmerkkinen kone ilmassa Thulen alueen yläpuolella, ilmoitti eräs lentotukikohdan tanskalainen virkailija. Hän sanoi tietävänsä kokemuksesta, että taivaalla joka 34:s minuutti näkyvä "juova" on B-52 -pommikoneen aikaansaama.

Virkailija ilmoitti edelleen, että B-52 -koneita laskeutuu usein Thulen tukikohtaan ja niiltä vaaditaan joka kerta erityinen laskeutumislupa.

SDP:n jatkettava avausta vasemmalle

Helsinki. — Johtavana hallituspuolueena SDP:llä on nyt kaksi selkeää vaihtoehtoa: oikealle tai vasemmalle, toteaa Sosialidemokraattisen opiskelijanuorison keskusliiton liittotoimikunta hyväksymässään julkilausumassa ja suosittaa vasemmistolaisen vaihtoehdon vallitsemista. Vasemmistolaisen vaihtoehto merkitsisi aloitetun "avaus vasemmalle"-politiikan edelleen kehittämistä. Välttämätön edellytys on kuitenkin se, että sanoista päästään tekoihin, toteaa SONK edelleen.

Tärkeintä kuitenkin on se, että jos vasemmistolainen vaihtoehto valitaan niin suomalaiset sosialistiset voimat SDPssä ja muissa vasemmistopuolueissa säilyttävät luottamuksensa parlamentaariseen poliittiseen toimintaan. Sillä, jos nämä voimat kokevat tekevänsä mielekästä työtä, niin pienet vastaiskut kyllä voidaan kestää, sanotaan SONKn julkilausumassa.

Sosialidemokraattinen puolue menestyi presidentinvaaleissa heikosti, sitä ei kukaan pyri kieltämään, huomautetaan lausumassa nykyisestä tilanteesta. Eräät puolueen oikeistosiiven edustajat ovat jo ehtineet vaatimaan lehdistön palstoilla linjan muutosta enemmän oikealle. Oikeistosiiven pyrkimyksellä on presidentinvaaleja huomattavasti laajempi tausta. Sen suunnitelman ytimenä on puolueen linjan kääntäminen uudelleen oikealle suorittamalla henkilövaihdoksia puolueen johdossa ja vaikeuttamalla vasemmistosiiven edustajien toimintaa. Tässä tarkoituksessa pyrittiin tietoisesti huonoon vaalitulokseen, kehotettiin toimitsijoita passivisuuteen. Erityisen selvästi tämä pyrkimys ilmeni Etelä-Hämeen piirissä, jossa jopa erotettiin piirisihteeri, joka hoiti vaalityötä tunnollisesti.

SDPn eräiden oikeistoainesten suosittelema avaus oikealle merkitsisi suurpääoman rauhoittelemista, porvariäänestäjien kosiskelemista, alistumista niihin parlamentaarisen kehän puitteisiin, jotka porvarillinen hegemonia kulloisessakin tilanteessa on valmis vasemmistolaiselle hallitukselle suomaan. Tämä tie merkitsisi aloitetun vasemmiston yhteistyön heikentymistä, SDPn palautumista oikeiston ja suurpääoman kuuliaiseksi juoksupojaksi. On kuitenkin täysin turha luulla, että tällä tiellä korjattaisiin vaalivoitto. Monet esimerkit osoittavat, että jos vasemmistohallitus kohdatessaan vaikeuksia alkaa muuttaa linjaansa entistä oikeistolaisemmaksi ja varovaisemmaksi, niin tämä ei suinkaan tuo rajaäänestäjiä kannattajaksi, vaan se on varmin tapa hävitä seuraavat vaalit, sanotaan SONKn lausumassa.

SURE CUT
sahan teroitusta
NOPEA PALVELU
Puhelin 255-0282
Matti Vanhanen
612 East Hastings Street
Vancouver — B.C.
(1—8—15—22)

CIAn agentti valtion tutkimuskeskuksessa

Helsinki. — Helsingin Hovioikeus käsittelee lähipäivinä suljettujen ovien takana juttua, joka koskee joulukuussa Leppävirralla maahan pudonnutta tekokuun kappaletta koskevien tutkimustulosten luovuttamista sivullisille. Suojelupoliisin pyynnöstä on eräs helsinkiläinen tutkimusassistentti pidätetty. Juttu häntä vastaan käsitellään suljettujen ovien takana.

Leppävirran Paukarlahdella joulukuussa maahan pudonneen neuvostoliittolaista alkuperää olevan tekokuun kappaleen tutkimuksia on suoritettu sekä puolustuslaitoksen tutkimuskeskuksen kemian laboratoriossa että valtion teknillisessä tuptkimuskeskuksessa. Puolustuslaitoksen taholta kiistetään sen henkilökunnan syyllistyminen tietojen luovuttamiseen. "Sivulliset", joille tietoja on luovutettu, ovat ilmeisesti länsivaltojen edustajia.

3,214 lentokonetta mennyt Vietnamissa myöntää USA

Saigon. — Yhdysvallat on menettänyt 3,214 lentokonetta ja helikopteria Vietnamissa sodan alkamisesta lähtien, ilmoittivat amerikkalaiset sotilasviranomaiset Saigonissa.

Ilmataisteluissa menetettiin 1,019 lentokonetta, joista 192 Pohjois-Vietnamin alueella. Helikoptereita ammuttiin alas taistelussa 507, joista 9 Pohjois-Vietnamissa. Amerikkalaiset menettivät lisäksi 883 lentokonetta ja 805 helikopteria lentokenttiä vastaan tehdyissä hyökkäyksissä, sabotaashitoimissa ja onnettomuuksissa, sanoivat edustajat.

Hanoi. — Tammikuun ensimmäisen puoliskon aikana Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman sotilaat ovat surmanneet, haavoittamalla tai vangitsemalla saattaneet 12,000 vihollisen sotilasta pois pelissä. Vapautus-uutistoimiston välittämien alustavien tilastojen mukaan näistä 7,300 oli amerikkalaisia ja noin 700 muiden ulkovaltojen sotilaita. Samana aikana vaurioitettiin tai tuhottiin 343 lentokonetta ja helikoperia, tuhottiin 600 panssariautoa ja hyökkäysvaunua sekä upotettiin 13 alusta.

Espanja sulkee Gibraltarin USA:n joukoilta

Madrid. — Espanja on varoittanut Yhdysvaltoja, että se voi kieltää USAn laivaston alusten pääsyn Välimeren satamiinsa, elleivät ne lakkaa käyttämästä Gibraltarin tukikohtaa, kertoivat asioista perillä olevat lähteet Madridissa.

Varoitus, joka voi vetää Yhdysvallat, Englannin ja Espanjan väliseen kiistaan Gibraltarista, esitettiin suullisesti amerikkalaisille diplomaateille Espanjan ulkoministeriössä.

Espanjassa on useita amerikkalaisia sotilastukikohtia, ja niitä koskeva bilateraalinen sopimus tulee uudistettavaksi syyskuussa.

Viime viikonvaihteessa Gibraltarissa vieraili kahdeksantoista Yhdys valtain kuudennen laivaston alusta, ja noin 8,300 upseeria ja miehistön jäsentä kävi maissa.

Yhteistyösopimus NLn ja Suomen kesken TV ja radion ohjelmista

Moskova. — Suomen ja Neuvostoliiton radio ja television tämän vuoden ohjelmavaihdosta ja muusta yhteistyöstä sovitaan alkavalla viikolla Helsingissä. Neuvostoliiton radio- ja televisiokomitean varapuheenjohtaja Aleksander Rapohin, henkilöasiain johtaja Kirillin sekä ulkomaanosaston päällikkö Mihail Monosov saapuvat Suomeen allekirjoittamaan yhteistyöpöytäkirjan. Vieraat viipyvät Suomessa viikon ja tutustuvat yleiradion toimintaan. Valtuuskuntaa seuraa Suomen-vierailulle yleiradion Moskovan kirjeen vaihtaja Aarre Nojonen.

Milloin laiska työn tekeepi: talvella ei tarkene, kesällä ei kerkiä, syksyllä on suuret tuulet, keväällä vettä paljon.

, Suomal. sananlasku.

Sen suussa ei sanat sammaloeju.

Kuopio

SAJn johtajien CIA-rahoituskysymys poliisitutkinnossa

Helsinki. (KU) — SAJn johtajien rahoituskanavien väliportaana toimineen Järjestötuki r.y:n asiat ovat parhaillaan keskusrikospoliisin tutkittavana oikeuskanslerin toimeksiannosta.

Oikeuskanslerivirasto pyysi joulukuussa keskusrikospoliisia selvittelemään asiaa SAJ:n entisen tutkimussihteerin, maisteri Niilo Koljosen viime marraskuun lopulla tekemän kantelun johdosta.

Keskusrikospoliisin apulaispäällikkö Vainio kertoi viime viikolla, että tutkimuksia jatketaan parhaillaan eri puolilla Suomea. Kuulustekohteita on kymmeniä ja tällä erää miehet suorittavat kuulusteluja Itä-Suomessa. Ulkomaisia yhteyksiä ei krp:llä ole asiassa ollut eikä siihen määräystä ole saatu. Tutkimukset saataneen loppuunsuoritetuiksi kevään kuluessa ja välittömästi tämän jälkeen keskusrikospoliisi luovuttaa tutkimustulokset oikeuskanslerille, joka päättää mahdollisista jatkotoimista asiassa.

Maisteri Koljonen vaati kantelussaan oikeustoimia Järjestötuki r.y:n lakkauttamiseksi ja sen varojen luovuttamiseksi Työväen Sivistysliitto r.y:lle. Kantelu on jatkotoimi aikaisemmin suurta huomiota herättäneelle paljastuksille USA:n vakoilujärjestön CIA:n osuudesta SAJ:n nykyisten johtajien toiminnan rahoittamisessa. Koljosen mukaan SAJ:n johtajat ovat Järjestötuki r.y:n välityksellä käyttäneet SAJ:n ammattiliittojen taloudelliseen sitomiseen yli miljoona nykymarkkaa. Tällainen varojen käyttömahdollisuus on perustunut CIA:lta saatuun vuotuiseen 720,000 markan avustussummaan.

Presidentinvaalit Kyproksessa 25.2.

Nikosia. — Kyproksenturkkilaisten johtaja varapresidentti Fadil Kütchük ilmoitti, että kyproksenturkkilaiset äänestävät varapresidentinvaaleissa 25. helmikuuta. Samana päivänä kyproksenkreikkalaiset valitsevat presidentin, joksi valitaan kaiken todennäköisyyden mukaan uudelleen arkkipiispa Makarios.

Kütchük sanoi tehneensä päätöksen varapresidentinvaalien toimittamisesta valtiosäännön määräysten mukaisesti. Valtiosäännössä edellytetään, että presidentiksi valitaan kyproksenkreikkalainen ja varapresidentiksi vähemmistöä edustava kyproksenturkkilainen.

Parkway Bakers
SUOMALAINEN LEIPOMO
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
Aukioloajat: maanantai 12—6; tiistai — torstai 9—6; perjantaisin 9—7.30 ja lauantaisin 9—5.
290 Queen St W. Puh. 363-7676
Toronto 2-B Ontario

Ilomäki Bros.
Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin WA. 3-4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantai — torstai 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

TURKU BAKERY
and Delicatessen
Puh. 463-3331 — Kot. 633-8028
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, kymmentä eri laatua täytekaakkuja.
Myymme myös suomalaisia makkaroida, juustoja, sillejä ja makeisia.
AKE SAARINEN, omistaja

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina klo 7.30 illalla ja perjantaina klo 6.30 illalla.

Kaikki mukaan please!

Hiihtokilpailut, päivälliset ja seurapelitilaisuus on Wanupissa helmikuun 11 pnä alkaen kello 11 ap. Kaikki tervetulleita.

Kaunis elokuva "Kesäillan valssi" esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, helmik. 4 pnä klo 2 ip. Sisäänpääsy $1.00. Kahvitarjoilu naistenkerhon toimesta.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

Tilatkaa Vapaus!

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN OSTAA

SATULA JA VALJAAT PIENELLE hevoselle. Lähemmin: Karl Palomäki, puh. 694-4892.
30. 1

Polttopuita halutaan

16 TUUMAN HALKOJA, TUOREITA tai kuivia puita halutaan heti 4 koortia. Toini Lappi, Nairn Centre, Ont. (30. 1.)

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Pidetäänpä silmällä Murmeli-herraa

Vanhan kansantarun mukaan murmeli-herra — Woodchuck- tai yleisemmin Groundhog-nimellä tunnettu murmeleläin — nousee huomenna, helmikuun 2 päivänä maanalaisesta "talviasunnostaan" tutkimaan tilannetta, kuten selitetään.

Jos murmeli näkee helmikuun 2 pnä ylös noustuaan oman varjonsa, hän painuu takaisin onkaloonsa, ja ottaa vielä kuuden viikon "nokkaunet" — sillä jos "murmelinpäivänä" on kirkas ja aurinkoinen sää, se tarkoittaa vanhan tarun mukaan myöhäistä kevättä.

Pidetäänpä siis silmällä miten murmeli-herra säätilanteeseen huomenna suhtautuu.

Leikkauspotilas toipuu hyvin

Sappikivien vuoksi maanantaiaamuna leikattavaksi joutunut Senja Suksi toipuu lääkärien selostuksen mukaan oikein hyvin. Memorial-sairaalassa No. 327 huoneessa hoidettavana oleva mrs. Suksi voi ottaa vastaan vieraita.

Saisrashuoltokomitea kiittää lahjasta

Fred Kivinen, Sudburysta, on lahjoittanut Sudburyn seudun kansalaisteme sairashuoltotyön hyväksi $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Veroarvioperusta muuttunee täällä 100-prosenttiseksi

Tänä vuonna tulee vero-arvio kaikissa kaupungin osissa olemaan 100 prosenttia omaisuuden myynti-arvosta, sanottiin kontrollilautakunnalle keskiviikkona.

Nykyiselläan vero-arvio on n. ¼ myyntiarvosta. Veromilli on asetettu tältä veroperustalta.

Ontarion kunnanasiain virasto on jo jonkun aikaa kehoittanut kuntia arvioimaan omaisuudet tältä 100-prosentin myyntiarvon perustalta.

Näin ollen, selitti P. H. Murphy tänä vuonna kun lähetetään vero-arvio kirjelmät ulos, omistajien veroarvio näyttää noin 300 prosentin nousua.

Otaksukaamme, että kaupunki ei tarvitse lisätuloja, silloin millitason vuonna 1969 pitäisi pudota samassa suhteessa. Verot vuonna 1969 tulisivat olemaan uudelta veroperustalta ennallaan.

Esimerkiksi, jos protestanttisten koulujen kannattajien asuntoverotaso tänä vuonna on 90 milliä, niin v. 1969 saadakseen saman tulon kuin v. 1968, riittää ainoastaan 30 milliä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

POLTTOÖLJYÄ
FUEL OIL
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

SÄÄSTÖHINNOILLA RAKENNUSTARPEITA
GYPROC ⅜" x 4' x 8' ..... levy 1.95
"JACKPINE" RIMAA 1" x 2" ..... juoksujalka 3¢
2" x 4" x 8' ..... kpl. 60¢
MASONITE-LEVYJÄ ⅛" x 4' x 8' ..... levy 1.85
PALJON MUITA ERIKOISUUKSIA
CASH & CARRY
BUILDING MATERIALS
Myös auki tiistai-iltasin ja koko päivän keskiviikkona
Dell St. — Morn kad. kohdalla 674-7471 Sudbury

NYT ON PARAS AIKA MYYDÄ
KOTI, KESÄHUVILA, FARMI TAI TONTTI!
MEILLÄ ON OSTAJIA!
Tarjoamme nopean ja kohteliaan palvelun.
KÄÄNTYKÄÄ PUOLEEMME NYT!
Järjestäkää kotikohtaus puhelimitse tai käykää konttorissamme.
Puhelin 675-6427
Iltasin: GEORGE GUSTAFSON 675-6990
PENTTI PENTTILÄ 675-2941 OLAVI LAINE 674-4167
LAINE AGENCIES
KIINTEISTÖTOIMISTO
125 Durham St. S. (Yläk.) Sudbury, Ontario
(1—3.)

UNCTAD II VIITOITTAA SUUNTAA KEHITYKSELLE

Helsinki. — Toimenpiteitä kehitysmaiden ja teollistuneiden maiden välisen kasvukuilun kaventamiseksi ja poistamiseksi esittävät 77 kehitysmaata ns. Algerin sopimuksessaan viime vuoden lokakuulta.

Myös YKn yleiskokous on kiinnittänyt huomiota tähän sopimukseen. Se kehottaa YKn kauppa- ja kehityskonferenssia (UNCTAD) panemaan suurta painoa Algerin sopimukseen.

UNCTADin toista yleiskokousta 1. 2.—25. 3. 1968 New Delhissä pidetään kevään tärkeimpänä YK-tapahtumana. Noin 1400 edustajaa UNCTADin 132 jäsenmaasta osallistuu konferenssin avajaisiin, jossa puhuvat Intian pääministeri Indira Gandhi ja YKn pääsihteeri U Thant.

UNCTADin työjärjestyksessä ovat tärkeimpinä kysymyksinä kansainvälisen kaupan ja kehitysyhteistyön tämänhetkiset kehitystendenssit ja ongelmat, taloudellinen kasvu, kehityksen rahoitus ja apu.

TULLIHELPOTUKSIA VAADITAAN JA LUVATAAN

Sekä kehitysmaat että teollisuusmaat ovat selvillä siitä, että kysymys on hätätilasta, joten molemmat ryhmät ovat varautuneet tekemään konkreettisia ehdotuksia, kehitysmaat ennen kaikkea Algerin sopimuksen pohjalla.

Kehitysmaat vaativat tullihelpotuksia teollisuustuotteittensa viennille teollisuusmaihin aluksi 20 vuoden ajaksi. Teollisuusvaltiot ovat päättäneet tarjota kehitysmaille lyhytaikaisempaa suosituimmuusjärjestelmää, jonka edut vähenevät asteittain 10 vuoden kuluessa.

Konferenssissa on tarkoitus aloittaa suorat neuvottelut sellaisissa kysymyksissä, joissa ollaan kypsiä ratkaisuun. Lisäksi koetetaan päästä yksimielisyyteen ongelmien ratkaisusta pitkällä tähtäyksellä.

TOINEN KEHITYKSEN VUOSIKYMMEN

Yleiskokouksessa käsiteltiin myös keinoja kehitysmaiden velkataakan vähentämiseksi. Kansainvälisen kehitysrahaston varojen lisäämiseksi kehotettiin kaikkia sen jäsenvaltioita ponnisteluihin. Samoin kokous vetosi teollisuusmaihin, jotta nämä asettaisivat ulkopuolisia varoja kehitysmaiden käyttöön mahdollisimman edullisilla ehdoilla ja täten vähentäisivät niiden maksutaseen velkataakkaa.

Jäsenvaltioilta vaaditaan sellaista politiikkaa, joka edistää kehitysmaiden kasvua seuraavan kehityksen vuosikymmenen aikana. Erittäin olennaista on tässä asiassa yleisen kansainvälisen mielipiteen muokkaus suopeaksi yhteistyölle. Jottei nykyisen kehityksen vuosikymmenen takaiskut toistuisi ja jotta kehitystavoite todella saavutettaisiin valmisteluja vaaditaan perusteelliseksi ja yksityiskohtaisiksi.

Yleiskokous käsittelee vuoden 1968 aikana kysymystä virallisesta ohjelmajulistuksesta, jossa määriteltäisiin 1970-luku YKn toiseksi kehityksen vuosikymmeneksi.

SUOMI UNIDOn HALLITUKSEEN

Viime vuoden lopulla pidettiin Ateenassa YKn kansainvälisen teollisen kehityksen symposiumi. Koko symposiumi halusi vaikuttaa osaltaan siihen, että YKn teollistamisjärjestö (UNIDO), jonka 45-jäseniseen hallitukseen seuraavaksi 3-vuotiskaudeksi Suomi äskettäin valittiin, muodostuisi tehokkaaksi kehitysmaiden teollistamista edistäväksi yhteistyövälineeksi.

Esitettiin myös suositus, että yksityiset valtiot harkitsisivat mahdollisuuksia asettaa kansallisia UNIDO-komiteoita.

Musical Tom Jones. Douglas Fairbanks nuorempi on kertovana tähtenä ja Aquire Allworthyna kun The O'Keefe Centressä esitetään uusi musikaalinen "Tom Jones". Kuvassa hänen kanssaan on kaksi "kylän tyttöä" Starr Duffert (vasemmalla) ja Elizabeth Walsh.

Paiseruttoepidemia riehuu Etelä-Vietnamissa

Geneve. — Maailman terveysjärjestö tiedoitti tiistaina, että Etelä-Vietnamissa sodan johdosta riehuva paiseruttoepidemia saattaa levitä maan rajojen ulkopuolellekin.

Tästä sodan raatelemasta maasta on tullut koleran kotialue samalla kun varsinkin nuorison keskuudessa leviää kuppa ja muut sukupuolitaudit.

Terveysjärjestön julkaiseman raportin mukaan Läntisen Tyynenmeren alueen terveysvirkailijat ovat huolestuneita paiseruton levenemisestä ja siitä vaarasta, minkä se aiheuttaa heidän mailleen.

Levesquen kirja "best seller"

Montreal. — Ranskalaisen Canadan itsemääräämisoikeutta vaativan liikkeen johtajan, Rene Levesquen kirjaa "Option for Quebec (Quebecin valinta) on jo myyty 50,000 kappaletta. Kirjan ranskankielinen painos ilmestyi tammikuun 17. pnä. Täten hänen kirjansa nousi muutamassa päivässä Canadan poliittisen kirjallisuuden "best selleriksi".

Kirjan englankielisen version kustantajana, McCelland and Stenart Torontosta tiedoittaa, että kirjasta otetaan ainakin 17,000 painos. Englanninkielisenä kirja maksaa $2.50 kappale — ranskankielisenä $2,00.

Blaiberg kotiin ehkä ensi viikolla

Kapkaupunki, Etelä-Afrikka. — Maailman ainoa elossa oleva sydänsiirtopotilas, tri Philip Blaiberg voi päästä pois sairaalasta helmik. 6 tai 7 p.nä tiedoittaa hänen vaimonsa Eileen.

"Minä olen asian johdosta todella kiihtynyt. Tuntuu kuin saisin vastasyntyneen vauvan kotiin. Luulen pelkääväni koskettaa häntä", sanoi mrs. Blaiberg.

Mr. Blaiberg on viides sydänsiirron saanut henkilö maailmassa. Hän sai 24-vuotiaan värillisen tehdastyöläisen Clive Hauptin sydämen viimeksimainitun kuoltua tammik. 2 pnä aivoihin tulleen verenvuodon johdosta. Sydänsiirron suoritti tri Christian Barnard.

Hänen ensimmäinen sydänsiirtopotilaansa, Louis Washkansky kuoli keuhkokuumeeseen 18 päivän kuluttua leikkauksen jälkeen.

2,625 Thalidomide lasta, sanoo Bonn

Bonn. — Länsi-Saksan terveysministeriö tiedoitti maanantaina, että siellä on thalidomide-nimisen rauhoituslääkkeen johdosta syntynyt 2,625 epämuodostunutta lasta. Ministeriö julkaisi nyt ensimmäisen kerran tarkat numerotiedot "thalidomide-vauvoista" ja selitti samalla, että 100 näistä lapsista on fyysisesti ja henkisesti niin vioittuneita, että he eivät voi koskaan poistua sairaalasta, mennä kouluun tai saada ammattiopetusta.

Kaikkiaan lääkkeen vaikutuksen alaisuuteen joutui 5,000 lasta kun raskaudentilassa olleet äidit nauttivat thalidomidea, mutta monet näistä lapsista syntyi kuolleena tai kuoli pian syntymänsä jälkeen, tiedoitti ministeriö.

Biafra myöntää käyttävänsä palkkasotureita

Umuahia, Biafra. — Biafran johtaja Odumegwu Ojukwu myönsi sunnuntaisessa lehdistökonferenssissa, että brittiläisiä ja ranskalaisia palkkasotureita taistelee Biafran puolesta Nigeriaa vastaan.

Ojukwun sanotaan kuitenkin kieltäneen huhut, että Kongossa ollut huomattu ranskalainen palkkasotilas Robert Denard olisi nyt Biafrassa.

Hän sanoi neuvotteluja käydyn Kongossa brittiläistä palkkasoturiryhmää johtaneen "Hullu Miken" Hoaren saamisesta Biafraan, mutta sanoi Ojukwu, biefralaiset eivät päässeet Hoaren kanssa sopimukseen maksuehdoista.

USA ylimielinen Espanjan tunteille

Madrid. — Yhdysvallat aikoo pitää edelleen Gibraltarin rutiiniomaisena pysähdyssatamana Espanjan antamista kostovihjauksista huolimatta, tiedoitettiin tiistaina.

Yhdysvallat sanoo uskovansa, että jos se luopuu Gibraltarista pysähtymissatamana, se kompromoisi "puolueettomuusasemansa" siinä kiistassa mikä on "käynnissä kalliosta" Britannian ja Espanjan välillä.

Madrid sanoi viime viikolla Yhdysvalloille epävirallisesti, että se voi kieltää USAn sotalaivoilta oikeuden pysähtyä Espanjan satamissa, jos ne eivät suostu sivuuttamaan Gibraltaria.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!
K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia hiihtäjiä osallistumaan Hiihtokilpailuihin, mitkä pidetään Wanupin haalilla helmikuun 11 pnä 1968, alkaen kello 11 ap. Kaikissa sarjoissa jaetaan kolme palkintoa, paitsi lasten (alle 13 ja alle 10) jossa jaetaan kaikille osanottajille palkinto.

Osanottoilmoitukset tulee tehdä viimeistään tuntia ennen kilpailujen alkamista.

KILPAILUOHJELMA

Yleinen miesten sarja — 10 km.
Pojat alle 21 v: 10 km.
Pojat alle 16 v: 2 km.
Pojat alle 13 v. 1 km.
Pojat alle 10 ½ km.
Naiset 2 km.
Tytöt alle 16 v. 2 km.
Tytöt alle 13 v. 1 km.
Tytöt alle 10 v. ½ km.

Samalla käydään kilpailu G. Kittsin lahjoittamasta kiertopalkinnosta alle 16 v. tyttöjen 2 km. matkalla. Tämä pokaali on avoinna ainoastaan SCA-UL:n jäsenille.

Kaikilla osanottajilla tulee olle tämän vuoden amatoori hiihtokortti. Mahdollisista loukkaantumisista emme vastaa.

Tervetuloa näihin hiihtokilpailuihin.

K. Palomäki V. Lehti
Alerts Visa

Finnish haalin toimintaohjelma

HELMIKUU

Naistenkerhon bingo helmik. 8 p.
Sävel-kuoron päivälliset helmik. 18 pnä.
Johtokunnan bingo helmik. 22 p.

MAALISKUU:

Sävel-kuoron vuosijuhla maaliskuun 10 pnä.
Alertsin bingo maaliskuun 7 pnä.
Osaston päivälliset maaliskuun 17 pnä.
Näyttämön bingo maalisk. 28 p.

HUHTIKUU:

Kevät karnevaalit huhtik. 27 pnä.

TOUKOKUU:

Lastenkomitean bingo toukokuun 2 pnä.
Äitienpäiväjuhla toukokuun 12 p.
Harjoitusten alaisena on näytelmä "Täällä tulee morsian", mutta sen esityspäivää ei vielä voitu määritellä.

Yhteinen kokous toivoo, että eri toimikunnat huomioivat osalleen tulleet tilaisuudet ja ryhtyvät niitä hyvissä ajoin järjestämään.

Nii ó huolettomat päivät ko kesällä jänikselä.
Kerimäki.

Vähässä vanhan ilot: leivässä ja lämpimässä.
Kerimäki.

CLUB news

Date Set For Annual Meeting

Toronto. — The Yritys annual meeting this year will be held on Sunday, Feb. 18, beginning at 11 am. at Don Hall. Also the executive decided that there would be no childrens' gym rehearsals that morning so that there would be nothing to conflict with this important meeting. All members should make every effort to attend this meeting which is always the most important of the year.

The nomination meeting was very sparsely attended, partly due to the bad meather, but it was necessary to nominate many people who were not in attendance in order for us to get more than a full slate of nominees. All these people have been informed of their nomination by mail, and it is important that they be in attendance at this meeting so that they may accept or decline to stand for office in person.

In order for us to continue to function as a club it is necessary to elect a full executive of nine persons. Many members on last years executive have declined to accept nomination this year so it becomes necessary to find new members to fill these posts. So let us not forget the date of this meeting, and let us all come prepared to do or offer to do something constructive for the betterment and advancement of the Yritys Athletic Club in 1968. — E.M.

Rintamamuodostusta Indokiinan alueella

Eräistä lähteistä saapuneista uutistiedoista voidaan päätellä, että Indokiinassa on kehittymässä uusmuotoinen taistelu, johon Vietnamien lisäksi myös Laos kytkeytyy.

Reuterin mukaan Houei Sanen tukikohta Laosissa joutui viikko sitten keskiviikkoaamuna "pohjoisvietnamilaisten joukkojen" haltuun, mikä lienee tulkittavissa siten, että tukikohta on Pathet Laon käsissä. Aikaisemmin valtasivat Pathet Laon laosilaiset joukot Nam Bacin tukikohdan samalla alueella.

Houei Sane sijaitsee vain 15 kilometrin päässä amerikkalaisten Etelä-Vietnamin pohjoisosassa lähellä Vietnamin rajaa sijaitsevasta Khe Sanhin tukikohdasta. Täällä oli amerikkalaisilla ja sisseillä kiivas yhteenotto viikko sitten keskiviikkona, joka jatkui torstain vastaisena yönä. Amerikkalaiset lähteet ovat arvelleet että amerikkalaiset joutuvat tyhjentämään Khe Sanhin. Samat lähteet ennustavat rintamasodan syntymistä tälle alueelle.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:
VERENPUNAINEN KUU
319 SIVUA — HINTA SID. $4.40
Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:
EN VOI VAIETA
232 SIVUA — HINTA SID. $4.25
Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.
"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:
HAUKAN LENTO
315 SIVUA — HINTA SID. $4.40
Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.
Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:
VALITUT KERTOMUKSET
401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60
Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljööta, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.
Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonialnes ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO